

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1954-1955.

SÉANCE DU 3 FÉVRIER 1955.

Rapport de la Commission de la Santé Publique et de la Famille chargée d'examiner le projet de loi contenant le Budget du Ministère de la Santé Publique et de la Famille pour l'exercice 1955.

Présents : Mme CISELET, présidente; M. DE STOBBELEIR, Mme DRIESSEN, MM. Frans Houben, Jacobs, Mme MÉLIN, MM. REMSON, SOLAU, VANDERMEULEN, VAN PETEGHEM, VERHAEST et Mme VANDERVELDE, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

PREMIERE PARTIE.

ANALYSE DU BUDGET.

Le rapporteur croit devoir commencer l'étude du Budget par un examen comparatif des budgets de la Santé Publique et de la Famille pour 1954 et pour 1955.

	Ordinaire	Extraordinaire
1954 . . .	3.061.072.000	2.279.999.000
1955 . . .	2.464.938.000	2.254.150.000
Différence en moins :	596.134.000	25.849.000
Total des budgets ordinaire et extraordinaire 1955 :		
2.464.938.000		
+ 2.254.150.000		
	4.719.088.000	

R. A 4933.

Voir :

Document du Sénat :

5-XX (Session de 1954-1955) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1954-1955.

VERGADERING VAN 3 FEBRUARI 1955.

Verslag van de Commissie van Volksgezondheid en van het Gezin belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende de Begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het dienstjaar 1955.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

EERSTE DEEL.

ONTLEDING VAN DE BEGROTING.

De verslaggever meent de studie van de begroting te moeten inzetten met een vergelijkend onderzoek van de begrotingen van Volksgezondheid en Gezin voor 1954 en 1955.

	Gewone	Buitengewone
1954 . . .	3.061.072.000	2.279.999.000
1955 . . .	2.464.938.000	2.254.150.000
Verschil (minder) :	596.134.000	25.849.000
Total van de gewone en buitengewone begroting voor 1955 :		
2.464.938.000		
+ 2.254.150.000		
	4.719.088.000	

R. A 4933.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

5-XX (Zitting 1954-1955) : Ontwerp overgemaakt door de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Différence totale :	Totaal verschil :
ordinaire	596.134.000
extraordinaire	25.849.000
	<hr/>
621.983.000	621.983.000
	<hr/>

Le total du budget extraordinaire 1955 est de 18.400.000.000 de francs.

Le budget extraordinaire de la Santé Publique représente 1/8e de ce total.

Le total du budget ordinaire 1955 atteint 80.385.000.000 de francs.

La part de l'extraordinaire qui, au cours des années précédentes, avait atteint 26 %, a été ramenée à 18 % du total des dépenses, ce qui se rapproche de la moyenne enregistrée entre 1830 et 1911, période souvent citée en exemple sur ce point.

Il nous a paru nécessaire, pour nous rendre un compte exact, et de la politique générale du Département, et des caractéristiques du budget, d'examiner conjointement l'ordinaire et l'extraordinaire, d'autant plus qu'un poste de 460.000.000 de francs, prévu au budget ordinaire 1954 pour les primes à la construction, figure en 1955 à l'extraordinaire (art. 520 : 483.000.000 de francs.)

(Le rapprochement de ces deux chiffres permet de constater qu'il n'y a pas de régression en ce qui concerne le montant des primes à la construction.)

La transposition de cette dépense à l'extraordinaire a été critiquée. Il est exact que ce n'est pas le patrimoine de l'Etat qui se trouve augmenté par cette opération, mais certains membres estiment qu'il y a, incontestablement, accroissement du patrimoine de la nation belge, de nombreux habitants mieux logés devant se trouver placés dans de meilleures conditions de vie.

Le revenu cadastral immobilier sera accru et il en sera de même du produit de l'impôt foncier de l'Etat, des provinces et des communes.

L'exécution des travaux de construction aura d'heureuses répercussions sur de nombreux secteurs de la vie économique et contribuera à la résorption du chômage.

On peut donc admettre le caractère extraordinaire et productif de cette dépense. Au surplus, lorsque la loi De Taye a été mise en application, en 1949, les primes étaient inscrites à l'Extraordinaire. Ce n'est donc pas une innovation.

D'autre part, l'extraordinaire a été allégé de 850 millions de francs (Chapitre III, Participations, article 412) et de 54.399.000 francs (article 413).

Article 412. — Crédit sollicité : 450.000.000 de francs.

Exécution de la loi du 15 avril 1949, article 5.

L'emprunt public, dont le Gouvernement envisage de promouvoir l'émission pour les besoins financiers de la Société Nationale des Habitations et Loge-

gewone	596.134.000
buitengewone	25.849.000
	<hr/>
	621.983.000
	<hr/>

Het totaal van de buitengewone begroting voor 1955 bedraagt 18.400.000.000 frank.

De buitengewone begroting van Volksgezondheid beloopt 1/8 van dit totaal.

Het totaal van de gewone begroting 1955 bedraagt 80.385.000.000 frank.

Het aandeel van de buitengewone begroting, dat tijdens de vorige jaren 26 % bereikt had, werd tot 18 % van de totale uitgaven teruggebracht ; dit percentage benadert het gemiddelde voor de periode tussen 1830 en 1911, die in dat opzicht vaak als voorbeeld wordt genoemd.

Het lijkt ons nodig, om een juist inzicht te krijgen én in het algemene beleid van het Departement én in de kenmerken van de begroting, de buitengewone begroting samen met de gewone begroting te onderzoeken, temeer daar een post van 460 miljoen frank, die op de gewone begroting 1954 voor bouwpremien opgenomen was, in 1955 in de buitengewone begroting voorkomt (artikel 520 : 483 miljoen frank).

(Wanneer men deze twee cijfers vergelijkt, blijkt dat het bedrag der bouwpremien niet terugloopt.)

Tegen het overbrengen van deze uitgave naar de buitengewone begroting werden bezwaren geopperd. Het is waar dat deze verrichting het bezit van de Staat niet vermeerdert, doch er is, volgens sommige leden, ontgangsprekkelijk een vermeerde ring van het bezit van het Belgisch volk, aangezien talrijke inwoners beter gehuisvest zullen zijn en derhalve in betere levensvoorwaarden zullen verkeren.

Het onroerend kadastraal inkomen zal toenemen, alsook de opbrengst van de grondbelasting van Staat, provinciën en gemeenten.

De uitvoering der bouwwerken zal op talrijke sectoren van ons economisch leven een gunstige weerslag hebben en tot de bestrijding van de werkloosheid bijdragen.

Het buitengewoon en productief karakter van deze uitgave mag derhalve aangenomen worden. Daarenboven, toen de wet De Taeye in 1949 in werking trad, werden de premiën op de buitengewone begroting gebracht. Dit is dus geen nieuwigheid.

Anderzijds werd de buitengewone begroting met 850 miljoen frank (Hoofdstuk III, Aandelen, artikel 412) en met 54.399.000 frank (artikel 413) verminderd.

Artikel 412. — Aangevraagd krediet : 450.000.000 frank.

Toepassing van de wet van 15 April 1949, art. 5.

De openbare lening waarvan de Regering de uitgifte voor de financiële behoeften van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en

ments à bon marché et de la Société Nationale de la Petite Propriété Terrienne, assurera dans une large mesure l'activité de ces organismes. Il est à présumer que ceux-ci ne devront pas recourir à la souscription obligatoire de l'Etat pour une somme supérieure à 450 millions de francs.

Article 413. — Le crédit de 25.500.000 francs à la S.N.H.B.M. et à la S.N.P.P.T. permettra, en 1955 :

1° de rembourser leurs emprunts à terme fixe arrivés à échéance;

2° de couvrir la différence entre les amortissements dus par elles à leurs prêteurs sur leurs emprunts remboursables par annuités et la quote-part d'amortissement qu'elles ont à supporter elles-mêmes.

On trouvera dans le présent rapport deux tableaux comparatifs des montants prévus pour 1954 et pour 1955, l'un pour le budget extraordinaire, l'autre pour le budget ordinaire.

Woonvertrekken en van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom wenst aan te moedigen, zal de werking van deze instellingen in ruime mate verzekeren. Vermoedelijk zal verplichte inschrijving van de Staat slechts nodig zijn voor een bedrag van ten hoogste dan 450 miljoen frank.

Artikel 413. — In 1955 zal het krediet van 25.500.000 frank het voor de N.M.G.W.W. en voor de N.M.K.L. mogelijk maken :

1° hun vervallen leningen op vaste termijn terug te betalen;

2° het verschil te dekken tussen de aflossing die zij aan hun geldschutters verschuldigd zijn op hun per annuiteiten terugbetaalbare leningen en het aflossingsaandeel dat zij zelf moeten dragen.

Dit verslag bevat twee vergelijkende tabellen van de uitgetrokken bedragen voor 1954 en voor 1955 : de eerste betreft de buitengewone begroting, de andere de gewone begroting.

Santé Publique et Famille (Budget extraordinaire 1955). Volksgezondheid en Gezin (Buitengewone begroting 1955).

Nº art. 1955	DÉNOMINATION <i>AANWIJZING</i>	Montant crédit 1954	Montant crédit 1955	
		<i>Bedrag krediet 1954</i>	<i>Bedrag krediet 1955</i>	
412	<p>Crédits relatifs à des participations.</p> <p>Kredieten betreffende de participaties.</p> <p>Souscription dans la mesure où elle sera nécessaire, pour assurer à la Société Nationale des Habitations et Logements à bon marché et à la Société Nationale de la Petite Propriété Terrienne, un accroissement de trésorerie de 2.000 millions et 450 millions de francs, aux emprunts à émettre par ces organismes pour financer l'exécution de leur programme. — <i>Intekening op de door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken en de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom tot financiering der uitvoering van hun programma voor het jaar 1955 uit te schrijven leningen voor zover zij nodig zal zijn om deze organismen een thesaurieverhoging respectievelijk ten belope van 2.000 miljoen en van 450 miljoen frank te verzekeren.</i></p>			
413	<p>Allocation au « Fonds National du Logement » créé par la loi du 15 avril 1949, en vue de permettre à la Société Nationale des Habitations et Logements à Bon Marché et à la Société Nationale de la Petite Propriété Terrienne : — <i>Toelage aan het « Nationaal Fonds voor de Huisvesting », opgericht bij de wet van 15 April 1949, om de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken en de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom in de mogelijkheid te stellen :</i></p> <p>1° de rembourser leurs emprunts à terme fixe arrivés à échéance; — <i>hun leningen op vaste termijn, die de vervaldag bereikt hebben, terug te betalen;</i></p>	1.300.000.000	450.000.000	

Nº art. 1955 Nr art. 1955	DÉNOMINATION AANWIJZING	Montant crédit 1954	Montant crédit 1955	
		Bedrag krediet 1954	Bedrag krediet 1955	
413	2 ^e de couvrir la différence entre les amortissements dus par elles à leurs prêteurs sur leurs emprunts remboursables par annuités et la quote-part d'amortissement qu'elles ont à rapporter elles-mêmes. — <i>het verschil te dekken tussen de aflossingen die zij aan hun leners op hun bij annuiteiten terugbetaalbare leningen verschuldigd zijn en het aflossingsaandeel dat zij zelf te dragen hebben.</i>	79.399.000	25.000.000	
	Crédits relatifs aux immobilisations. Kredieten betreffende de beleggingen.			
	<i>A. — IMMOBILISATIONS NOUVELLES. A. — NIEUWE BELEGGINGEN.</i>			
515	Subsides et avances aux Administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution des travaux ordinaires intéressant l'hygiène et la santé publiques. — <i>Toelagen en voorschotten aan de ondergeschikte openbare besturen ten bate van de uitvoering van de gewone werken tot bevordering van de openbare gezondheid . . . . .</i>	600.000.000	800.000.000	L'augmentation résulte en ordre principal de la nécessité de faire face aux nombreuses promesses consenties. — <i>De verhoging spruit voornamelijk voort uit de noodzaak talrijk gedane beloften in te lossen.</i>
516	Subsides pour permettre la réalisation du plan décennal du Département en matière de rééquipement hospitalier. — <i>Toelagen tot verwezenlijking van het Departementale tienjarenplan inzake ziekenhuizenheruitrusting</i>	160.000.000	225.000.000	Exécution du Plan décennal. — <i>Uitvoering van het Tienjarenplan.</i>
517	Part d'intervention du Ministère de la Santé Publique et de la Famille dans le coût des travaux extraordinaires intéressant l'hygiène et la santé publiques. — <i>Bijdrage van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin in de kosten van de buitengewone werken tot bevordering van de openbare gezondheid . . . . .</i>	132.100.000	121.100.000	—
518	Construction et exploitation de stations d'essai d'épuration d'eaux d'égouts et d'eaux usées industrielles. — Subsides en faveur d'organismes de recherches et de commissions d'études pour l'épuration des eaux usées. — Frais de fonctionnement des susdites commissions. — Etudes et enquêtes sur la pollution des eaux et l'épuration des eaux usées. — Frais divers et acquisition de matériel et accessoires. — <i>Bouwen en exploiteren van proefstations voor de zuivering van rioolwater en van industrieel afvalwater. — Toelagen ten gunste van opzoekingsorganismen en studiecommissies voor de zuivering van afvalwater. — Werkingskosten van voornoemde commissies. — Studiën en onderzoek inzake waterverontreiniging en zuivering van afvalwater. — Allerhande kosten en aankoop van materiel en bijhorigheden . . . . .</i>	2.000.000	2.000.000	—
519	Dépenses de toute nature dans le but d'améliorer l'état des cours d'eau pollués. — <i>Allerhande uitgaven met het doel de staat van de verontreinigde waterlopen te verbeteren . . . . .</i>	3.000.000	25.000.000	Crédit indispensable en vue de l'application de la loi de 1950. — <i>Onontbeerlijk krediet met het oog op de toepassing van de wet van 1950.</i>
520	Allocation au « Fonds National du Logement » créé par la loi du 15 avril 1949, en vue du paiement des primes allouées aux constructeurs et acheteurs d'habitations à bon marché et des sommes dues à titre de garantie de bonne fin aux Sociétés de crédit intervenantes. — <i>Toelage aan het « Nationaal Fonds voor de Huisvesting » opgericht ter voldoening aan de wet van 15 April 1949, met het oog op de betaling van de premiën verlend aan de bouwers en kopers van goedkoop woningen en van de sommen, bij wijze van waarborg voor goede afloop verschuldigd aan de tussenkomende kredietvennootschappen . . . . .</i>	—	483.000.000	Ce crédit était auparavant inscrit au budget ordinaire (460.000.000 de fr. prévus au budget ordinaire de 1954). — <i>Dit krediet was te voren op de gewone begroting uitgetrokken (460.000.000 fr. uitgetrokken op de gewone begroting 1954).</i>

Nº art. 1955	DÉNOMINATION <i>AANWIJZING</i>	Montant crédit 1954	Montant crédit 1955	
		<i>Bedrag krediet 1954</i>	<i>Bedrag krediet 1955</i>	
521	Allocation au « Fonds National du Logement » en vue du paiement des subsides prévus à l'article 12 de la loi du 7 décembre 1953 réorganisant la lutte contre les taudis, notamment pour la démolition et le déménagement. — <i>Toelage aan het « Nationaal Fonds voor de Huisvesting » met het oog op de betaling van de subsidiën, voorzien bij artikel 12 van de wet van 7 December 1953 houdende een nieuwe regeling inzake krototpruiming, namelijk voor de sloping en de verhuizing</i>	—	24.000.000	Lutte contre les taudis (60.000 francs prévus au budget ordinaire de 1954). — <i>Krototpruiming (60.000 frank uitgetrokken op de gewone begroting 1954).</i>
522	Allocation au « Fonds National du Logement » en vue : — <i>Toelage aan het « Nationaal Fonds voor de Huisvesting » met het oog op :</i>			
	1º du paiement des subsides prévus par l'article 11 de la loi du 7 décembre 1953 en faveur des communes qui procèdent à l'acquisition ou à l'expropriation d'immeubles insalubres. — <i>de betaling van de subsidiën voorzien bij artikel 11 van de wet van 7 December 1953, ten gunste van de gemeenten die overgaan tot de aankoop of de onteigening van ongezonde gebouwen</i>	—	67.690.000	Lutte contre les taudis (1.000.000 de francs prévus au budget ordinaire 1954). — <i>Krototpruiming (1.000.000 frank uitgetrokken op de gewone begroting 1954).</i>
	2º du paiement à une commune d'un subside afférent à l'acquisition d'immeubles insalubres, réalisé dans le cadre de l'article 7 de la loi du 20 avril 1931. — <i>de betaling aan een gemeente van een subsidie betreffende de aankoop van ongezonde gebouwen, gedaan binnen het raam van artikel 7 der wet van 20 April 1931</i>	—	310.000	Lutte contre les taudis. — <i>Krototpruiming.</i>
523	Aménagement de la plage intérieure d'Hofstade. — <i>Inrichting van het binnenstrand van Hofstade</i>	1.500.000	3.300.000	—
524	Allocation au Fonds institué en 1930 et destiné à intensifier la lutte contre la tuberculose. — <i>Toelage aan het Fonds ingesteld in 1930 om de strijd tegen de tuberculose meer kracht bij te zetten</i>	pour mémoire <i>pro memoria</i>	25.000.000	Sixième tranche du crédit de 300 millions relatif à la lutte contre la Tuberculose. — <i>Zesde gedeelte van het krediet groot 300 miljoen in verband met de tuberculosebestrijding.</i>
525	Subside à la Fondation « Sanatorium Belgica », à Montana. — <i>Toelage aan de Stichting « Sanatorium Belgica », te Montana</i>	2.000.000	2.000.000	—
526	Travaux de recherches et études préliminaires à la création de centres de délassemens populaires. — <i>Opzoekingswerken en voorafgaande studien tot de oprichting van volksontspanningscentra</i>	—	250.000	—
		2.279.999.000	2.253.650.000	
		=====	=====	

Santé Publique et Famille (Budget ordinaire 1955).
Volksgezondheid en Gezin (Gewone begroting 1955).

Nº art. 1955 — Nr art. 1955	DÉNOMINATION AANWIJZING	Montant crédit 1954	Montant crédit 1955	
		Bedrag krediet 1954	Bedrag krediet 1955	
	§ 1. Rémunérations et indemnités. § 1. Jaarwedden en vergoedingen.			
1	Traitements et frais de représentation du Ministre. — <i>Jaarwedde en representatiekosten van de Minister.</i>	425.000	425.000	—
2	Traitements et indemnités du personnel du Cabinet du Ministre. — <i>Jaarwedden en vergoedingen van het personeel van het Kabinet van de Minister.</i>	1.470.000	1.470.000	—
3	Services permanents : agents définitifs et temporaires. — <i>Vaste diensten : vastaangestelde en tijdelijke personeelsleden</i>	90.722.000	99.644.000	L'augmentation résulte de l'application des mesures de régularisation des agents temporaires (L'article 5 est du reste en diminution pour cette même raison). — <i>De vermeerdering spruit voort uit de maatregelen tot regularisatie van het tijdelijk personeel (Artikel 5 is trouwens om dezelfde reden verminderd).</i>
4	Services permanents : agents en disponibilité. — <i>Vaste diensten : ter beschikking gesteld personeel</i>	451.000	450.000	—
5	Services temporaires : agents définitifs détachés et agents temporaires. — <i>Tijdelijke diensten : gedetacheerde vastaangestelde personeelsleden en tijdelijk personeel</i>	63.374.000	56.550.000	—
6	Honoraires des avocats et des médecins. — Rémunération d'experts étrangers à l'Administration et prestations de tiers. — <i>Erelonen van advocaten en geneesheren. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden</i>	3.841.000	3.611.000	—
7	Allocations et indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat (y compris les jetons de présence, les frais de route et de missions à l'étranger des personnes étrangères aux administrations de l'Etat). — <i>Allerhande toelagen en vergoedingen aan het Staatspersoneel (met inbegrip van de presentie-gelden en de kosten voorvloeiend uit de reizen, uit de verblijfsvergoedingen en uit de opdrachten naar het buitenland voor de niet tot de Staatsdiensten behorende personen)</i>	7.544.000	8.644.000	—
8	Allocations et dépenses de service social. — <i>Toelagen en uitgaven voor maatschappelijk dienstbetoon</i>	913.000	1.450.000	Création du Service social départemental. — <i>Oprichting van de Maatschappelijke Dienst van het Departement.</i>
	§ 2. Dépenses de matériel et autres dépenses de fonctionnement. § 2. Uitgaven voor materiële behoeften en andere werkingsuitgaven.			
9	Eau, vapeur, gaz, électricité, autres dépenses de consommation, affranchissement de correspondances, télegrammes, abonnements et communications téléphoniques, transport, loyer, impositions, redevances. — <i>Water, stoom, gas en electriciteit, andere verbruiks-uitgaven, frankering van brieven, telegrammen, abonne-menten op de telefoon en telefoongesprekken, vervoer, huur, belastingen, retributies</i>	5.559.000	5.317.000	—

Nº art. 1955	DÉNOMINATION <i>AANWIJZING</i>	Montant crédit 1954	Montant crédit 1955	
		<i>Bedrag krediet 1954</i>	<i>Bedrag krediet 1955</i>	
10	Dépenses d'entretien de locaux, mobilier et matériel. — Acquisition d'ouvrages et de publications. — Abonnements aux journaux et publications officielles. — Menues dépenses de matériel, de fournitures de bureau, d'impression, de reliure et de produits d'entretien. — <i>Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair en materieel.</i> — <i>Aanschaffen van werken en publicaties.</i> — <i>Abonnementen op dagbladen en officiële publicaties.</i> — <i>Kleine uitgaven voor materieel, bureelbenodigdheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsproducten</i>	12.615.000	13.040.000	Laboratoire Central et Centralisation des deux Centres Médicaux. — <i>Centraal Laboratorium en Centralisatie der twee Geneeskundige Centra.</i>
11	Publications effectuées par le Département. — <i>Door het Departement uitgevoerde publicaties</i>	978.000	958.000	—
12	Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F. — <i>Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.</i>	10.725.000	10.333.000	—
13	Achat et utilisation des véhicules automoteurs, propriété de l'Etat. — <i>Aankoop en gebruik van motorvoertuigen, eigendom van de Staat</i>	2.479.000	1.925.000	—
14	Dépenses afférentes aux déplacements. — <i>Uitgaven in verband met de verplaatsingen</i>	9.102.000	9.207.000	—
15	Dépenses de formation professionnelle. — <i>Uitgaven voor beroepsscholing</i>	22.000	20.000	—
16	1 ^o Contentieux résultant de l'activité administrative du Département. — <i>Geschillen voortvloeiend uit de administratieve bedrijvigheid van het Departement</i>	690.000	375.000	—
	2 ^o Dépenses de toute nature à l'occasion de soins à donner aux agents définitifs, stagiaires ou temporaires des administrations de l'Etat, victimes de maladies professionnelles, d'accidents du travail ou blessés en service : frais médicaux et pharmaceutiques, frais d'hospitalisation, etc. — <i>Uitgaven van alle aard, tot verzorging van het vast, stageoend of tijdelijk personeel der Rijksbesturen, slachtoffers van beroepsziekten, van arbeidsongevallen of in dienst gewond : geneeskundige en artsenijskundige kosten, kosten wegens opneming in gestichten, enz.</i>	2.650.000	2.500.000	
17	Dépenses diverses d'administration. — <i>Diverse bestuursuitgaven</i>	636.000	73.000	—
18	Achat en premier équipement de mobilier et de machines de bureau, à l'intervention de l'O.C.F. — <i>Aankoop voor eerste uitrusting van meubilair, materieel en burealmachines, door bemiddeling van het C.B.B.</i>	5.721.000	4.098.000	Le crédit 55 se rapporte partiellement à l'équipement du nouveau laboratoire de l'Etat (programme réparti sur cinq exercices — concerne article 18). — <i>Het krediet 55 betreft gedeeltelijk de uitrusting van het nieuw Rijkslaboratorium (programma gespreid over vijf dienstjaren — betreft artikel 18).</i>
19	Autres dépenses exceptionnelles. — <i>Andere uitzonderingsuitgaven</i>	—	—	—
	Subventions. — Toelagen.			
20	Subventions à caractère économique. — <i>Toelagen van economische aard</i>	—	—	—

Nº art. 1955 — Nº art. 1955	DÉNOMINATION <i>AANWIJZING</i>	Montant crédit 1954 <i>Bedrag krediet 1954</i>	Montant crédit 1955 <i>Bedrag krediet 1955</i>	
21	Subventions de prévoyance sociale. — <i>Toelagen voor sociale voorzorg</i>	826.128.000	874.848.000	L'augmentation résulte de l'adaptation des diverses sommes à prévoir aux dépenses réelles de 1953 à 1954. — <i>De vermeerdering spruit voort uit de aanpassing van de verschillende uit te trekken sommen bij de werkelijke uitgaven van 1953 tot 1954.</i>
22	Subventions pour l'enseignement, l'éducation et les beaux-arts. — <i>Toelagen voor het onderwijs, de opvoeding en de schone kunsten</i>	2.570.000	2.570.000	—
23	Subventions pour travaux. — <i>Toelagen voor werken</i> .	—	—	—
24	Subventions diverses. — <i>Diverse toelagen</i>	6.032.000	6.562.000	Cotisation nationale à l'O.M.S. — <i>Nationale bijdrage tot de W.O.G.</i>
25	Subventions exceptionnelles. — <i>Uitzonderingstoelagen</i> .	150.000	1.000.000	—
Travaux. — Werken.				
26	Travaux courants. — <i>Lopende werken</i>	275.000	85.000	—
27	Travaux exceptionnels. — <i>Uitzonderingswerken</i> . . .	95.000	145.000	—
Autres dépenses. — Andere uitgaven.				
28	Dépenses courantes. — <i>Lopende uitgaven</i>	1.980.505.000	1.320.630.000	La diminution résulte en ordre principal de l'inscription au budget extraordinaire des crédits afférents aux primes à la construction. — <i>De vermindering spruit hoofdzakelijk voort uit de uittrekking op de buitengewone begroting van de kredieten betreffende de bouwpremiën.</i>
29	Dépenses exceptionnelles. — <i>Uitzonderingsuitgaven</i> . . .	25.400.000	40.300.000	—
		3.061.072.000	2.465.930.000	=====

Les augmentations à l'extraordinaire résultent des augmentations prévues au chapitre IV — Immobilisations.

Article 515. — Augmentation de crédit : 200.000.000 de francs, justifiée par le volume des travaux dont les projets techniques ont été approuvés, sans promesse d'intervention financière du pouvoir central, et qui ne peuvent, de ce fait, être mis en adjudication.

De vermeerderingen op de buitengewone begroting zijn het gevolg van vermeerderingen in Hoofdstuk IV — Beleggingen.

Artikel 515. — Kredietverhoging van 200 miljoen frank, verantwoord door de omvang der werken waarvoor de technische ontwerpen zonder belofte van financiële tussenkomst van het centraal gezag zijn goedgekeurd en die om deze reden niet mogen aanbesteed worden.

La plupart de ces travaux, tels que distributions d'eau, abattoirs, installations d'épuration des eaux usées, plaines de jeux, etc., présentent un intérêt primordial pour l'hygiène publique.

De plus, leur exécution constitue indubitablement un moyen efficace de lutte contre le chômage, eu égard surtout à leur dissémination à travers le pays et à leur fractionnement en de nombreux chantiers d'importance moyenne.

Article 516. — Rééquipement hospitalier.

Le crédit passe de 160 à 225.000.000 de francs : 175.000.000 de francs pour l'accomplissement du plan décennal hospitalier, 25.000.000 de francs pour la quote-part d'intérêts prise en charge par l'Etat en faveur de l'initiative privée, et 25.000.000 de francs de subsides pour la construction, la reconstruction et l'aménagement, par les administrations publiques, d'établissements psychiatriques et de centres d'observation et de traitement pour malades mentaux, comportant des services ouverts.

Article 519. — Dépenses de toute nature dans le but d'améliorer l'état des cours d'eau pollués.

Le crédit passe de 3 millions à 25 millions. Augmentation de 22 millions.

Articles 521 et 522. — Un total de 92 millions est consacré à la lutte contre les taudis pour laquelle, au budget ordinaire de 1954 figuraient, d'une part 60.000 francs, d'autre part un million.

Article 524. — 25 millions de supplément pour la lutte contre la tuberculose.

EXAMEN COMPARATIF DU BUDGET ORDINAIRE EN 1954 ET EN 1955.

CHAPITRE I.

Dépenses d'administration générale.

Le Chapitre I, comportant au § 1 les dépenses d'administration générale et au § 2 les dépenses de matériel et de fonctionnement donne, dans l'ensemble, une diminution de 118 millions.

Au § 1 on relève une augmentation de 8.922.000 francs à l'article 3, motivée par l'application des mesures de régularisation des temporaires et une diminution correspondante de 6.824.000 fr. à l'article 5 pour les mêmes raisons.

L'article 6 comporte une diminution de 230.000 fr. (honoraires d'avocats, médecins et experts).

L'article 7 comporte un accroissement de 1.100.000 francs pour allocations et indemnités, frais de route, etc. On note une augmentation marquante du poste « Commissions ».

A l'article 8, augmentation de 237.000 francs, motivée par la création du Service social du Département.

De meeste van die werken, zoals waterleidingen, slachthuizen, afvalwaterzuiveringsinstallaties, speelpleinen, enz. zijn van het grootste belang voor de volksgezondheid.

Daarenboven zijn deze werken ongetwijfeld een zeer goed middel om de werkloosheid te bestrijden, vooral als men bedenkt dat ze over het gehele land verspreid en in talrijke middelgrote werkobjecten verdeeld zijn.

Artikel 516. — Wederuitrusting der hospitalen.

Het krediet wordt van 160 op 225.000.000 frank gebracht : 175.000.000 frank voor de uitvoering van het tienjarenplan voor de hospitalen, 25.000.000 frank voor het aandeel in de intrest die de Staat op zich neemt ten gunste van het privaat initiatief, en 25.000.000 frank toelagen voor de bouw, de herbouw en de inrichting door de openbare besturen van psychiatrische instellingen, waarnemings- en behandelingscentra voor geesteszieken, die open diensten bevatten.

Artikel 519. — Uitgaven van allerhande aard voor de zuivering van de bevuilde waterlopen.

Het krediet wordt van 3 miljoen op 25 miljoen gebracht. Vermeerdering : 22 miljoen.

Artikelen 521 en 522. — Een totaal van 92 miljoen frank wordt bestemd voor de bestrijding der krotwoningen, waarvoor eensdeels 60.000 frank, anderdeels 1 miljoen frank op de gewone begroting voor 1954 uitgetrokken was.

Artikel 524. — 25 miljoen frank meer voor de bestrijding van de tuberculose.

VERGELIJKEND ONDERZOEK VAN DE GEWONE BEGROTING IN 1954 EN IN 1955.

HOOFDSTUK I.

Uitgaven van algemeen bestuur.

Voor Hoofdstuk I, waarin onder § 1 de uitgaven van algemeen bestuur en onder § 2 de uitgaven voor materiële behoeften en werkingsuitgaven vermeld staan, valt in het geheel een vermindering van 118 miljoen frank aan te stippen.

In § 1 stelt men, in artikel 3, een verhoging vast met 8.922.000 frank ingevolge de toepassing van regularisatiemaatregelen ten gunste van de tijdelijken en in artikel 5 een overeenstemmende vermindering met 6.824.000 frank om dezelfde redenen.

Artikel 6 beloopt 230.000 frank minder (honoraria van advocaten en geneesheren en bezoldiging van deskundigen).

Artikel 7 wijst een verhoging met 1.100.000 frank aan voor toelagen en vergoedingen, reiskosten, enz. Op de post « Commissies » valt een belangrijke verhoging aan te stippen.

Artikel 8 is met 237.000 frank vermeerderd wegens de oprichting van de sociale dienst van het Departement.

Article 9. — diminution de 233.000 francs sur les frais généraux intérieurs.

Article 10. — Augmentation de 425.000 francs en raison de l'installation du laboratoire central et de la centralisation des deux centres médicaux.

Article 12. — Fournitures O.C.F. : diminution de 392.000 francs.

Article 13. — Automobiles : diminution de 554.000 francs.

Article 14. — Dépenses de déplacement : augmentation de 105.000 francs.

Article 16. — Diminution globale de 465.000 fr. :

315.000 francs sur le contentieux;
150.000 francs sur les soins aux agents.

Article 17. — Dépenses diverses d'administration : réduction de 563.000 francs.

Article 18. — 1.623.000 francs de réduction sur les achats O.C.F.

Selon certains membres l'examen du chapitre I permet de constater qu'un sérieux effort a été fait par le Département dans le sens d'une rationalisation du travail et d'une compression des dépenses.

CHAPITRE II.

Subventions.

Article 21. — Augmentation de 48.720.000 francs aux subventions de prévoyance sociale par suite de l'adaptation des diverses sommes à prévoir aux dépenses réelles.

Article 24. — Subventions diverses : augmentation de 530.000 francs dûe à la cotisation à l'O.M.S.

Article 25. — Subventions exceptionnelles : augmentation de 850.000 francs en raison des jeux olympiques de Melbourne.

CHAPITRE III.

Article 26. — Travaux courants : diminution de 190.000 francs.

Article 27. — Travaux exceptionnels : augmentation de 50.000 francs.

Op artikel 9 is een vermindering van 233.000 frank op de inwendige algemene onkosten waar te nemen.

Artikel 10. — Verhoging met 425.000 frank ingevolge de inrichting van het Centraal Laboratorium en het samenbrengen van beide geneeskundige centra.

Artikel 12. — C.B.B.-leveringen : vermindering met 392.000 frank.

Artikel 13. — Auto's : vermindering met 554.000 frank.

Artikel 14. — Verplaatsingskosten : verhoging met 105.000 frank.

Artikel 16. — Globale vermindering met 465.000 frank :

315.000 frank voor de geschillen;
150.000 frank voor de verzorging van het personeel.

Artikel 17. — Diverse bestuursuitgaven : vermindering met 563.000 frank.

Artikel 18. — 1.623.000 frank vermindering op de C.B.B.-aankopen.

Volgens sommige leden is bij het onderzoek van Hoofdstuk I gebleken dat het Departement een belangrijke inspanning heeft gedaan om het werk te rationaliseren en de uitgaven in te krimpen.

HOOFDSTUK II.

Toelagen.

Artikel 21. — Verhoging met 48.720.000 frank op de toelagen voor sociale voorzorg ingevolge de aanpassing van de verschillende uit te trekken sommen bij de werkelijke uitgaven.

Artikel 24. — Diverse toelagen. Verhoging met 530.000 frank ingevolge de bijdrage voor de W.O.G.

Artikel 25. — Uitzonderingstoelagen. Verhoging met 850.000 frank voor de Olympische Spelen te Melbourne.

HOOFDSTUK III.

Artikel 26. — Gewone werken. Vermindering met 190.000 frank.

Artikel 27. — Uitzonderingswerken. Verhoging met 50.000 frank.

CHAPITRE IV.

Autres dépenses.

Article 28. — Dépenses courantes : diminution de 659.875.000 francs résultant en ordre principal de l'inscription à l'extraordinaire du crédit pour primes à la construction.

Article 29. — Dépenses exceptionnelles : augmentation de 14.900.000 francs pour la sécurité civile.

DEUXIEME PARTIE.

RESUME DE L'EXPOSE DU MINISTRE.

Au cours de deux séances de la Commission, le Ministre a fait un exposé général des activités de son Département.

Dans l'ensemble les dépenses sont moins élevées en 1955 qu'en 1954 à cause, d'une part, des réductions budgétaires et, d'autre part, des transpositions.

Le Ministre a fait ressortir le triple aspect technique, médical et social du Département qu'il dirige.

Grands travaux d'hygiène prévus pour l'exercice 1955.

L'article 515 ouvre un crédit de 800 millions de francs, en vue de subsidier les travaux intéressant l'hygiène et la santé publique.

II. Bâtiments	400.000.000
1 ^o Education physique et sports . . . fr. 100.000.000	
2 ^o Maisons de retraite. 90.000.000	
3 ^o Epuration des eaux usées 75.000.000	
4 ^o Abattoirs 75.000.000	
5 ^o Traitement des immondices 10.000.000	
	—————
	Fr. 350.000.000

restent 50 millions.

Distributions d'eau (400 millions).

Dans ce domaine, le Département s'est trouvé dans l'obligation :

— d'apurer un arriéré de l'ordre de 175 millions en faveur de communes auxquelles le Gouvernement précédent ne s'était pas intéressé.

Cet arriéré sera résorbé à concurrence de 110 millions de francs dès le début de l'exercice 1955 (amendement de 50 millions au budget 1954, crédit spécial de 50 millions en 1955);

HOOFDSTUK IV.

Andere uitgaven.

Artikel 28. — Gewone uitgaven. Vermindering met 659.875.000 frank vooral omdat het krediet voor de bouwpremien op de buitengewone begroting is gebracht.

Artikel 29. — Uitzonderingsuitgaven. Verhoging met 14.900.000 frank voor de burgerlijke veiligheid.

TWEEDE DEEL.

SAMENVATTING VAN DE UITEENZETTING VAN DE MINISTER.

De Minister heeft in de loop van twee commissievergaderingen een algemene uiteenzetting gegeven over de werkzaamheden van zijn Departement.

Als geheel genomen zijn de uitgaven in 1955 geringer dan in 1954 wegens verlaging en overbrenging van begrotingsposten.

De Minister heeft het drievoedig aspect van zijn Departement — technisch, geneeskundig en maatschappelijk — doen uitkomen.

Grote gezondheidswerken voor 1955.

Artikel 515 stelt een krediet van 800 miljoen beschikbaar voor subsidiëring van werken tot bevordering van de volksgezondheid.

II. Gebouwen	fr. 400.000.000
1 ^o Lichamelijke opvoeding en sport . . fr. 100.000.000	
2 ^o Rusthuizen 90.000.000	
3 ^o Afvalwaterzuivering 75.000.000	
4 ^o Slachthuizen 75.000.000	
5 ^o Behandeling van het straatvuil. 10.000.000	
	—————
	Fr. 350.000.000

dus een overschat van 50 miljoen.

Watervoorziening (400 miljoen).

Het Departement staat op dit gebied voor de verplichting :

— een achterstand van zowat 175 miljoen aan te zuiveren ten behoeve van gemeenten waarvoor de vorige Regering geen belangstelling had betoond.

Deze achterstand zal ten bedrage van 110 miljoen frank worden ingelopen bij de aanvang van het dienstjaar 1955 (amendement van 50 miljoen op de begroting 1954, bijzonder krediet van 50 miljoen in 1955);

— de faire droit aux doléances de nombreuses communes.

A l'heure actuelle, un tiers environ de la population du pays ne dispose pas de distribution d'eau.

Cette déficience affecte principalement des localités rurales, souvent très pauvres et peu agglomérées.

En conséquence, les problèmes que pose leur alimentation soulèvent des difficultés croissantes, tant sur le plan technique, que financier.

Néanmoins, on peut raisonnablement escompter qu'au rythme actuel des travaux, la presque totalité du pays sera dotée, d'ici sept à huit ans, de distributions d'eau.

A cet égard, il est à présent établi que de regrettables erreurs ont été commises et que d'importantes économies pourront être réalisées. Pour la seule région, dont l'approvisionnement devait dépendre du barrage de l'Ourthe, l'économie dépassera largement les 30 millions de francs, sans diminuer en rien la valeur technique des réalisations.

Dans un autre domaine, des instructions ont été données pour modifier certaines conceptions techniques au sujet de l'agencement des réseaux étudiés par certains services et auteurs de projets. Cette modification entraînera une économie d'environ 10 % sur le coût des réseaux.

Les organismes chargés d'alimenter en eau les régions dépourvues de ressources aquifères ont reçu l'assurance que le Département leur apporterait son appui financier, moyennant certaines réserves en rapport avec l'économie des projets.

Épuration des eaux usées et pollution des cours d'eau.

Le Gouvernement s'attache à élaborer un programme d'ensemble dans le cadre de la lutte contre la pollution des cours d'eau.

En application de la loi du 11 mars 1950 et de l'arrêté royal de 1953, des instructions ont été données aux Gouverneurs de provinces.

D'autre part, le Département prépare les dispositions particulières qui régissent les déversements opérés par les diverses industries.

Par ailleurs, les problèmes que pose l'assainissement des rivières les plus polluées, à savoir le Démer, la Dendre, la Lys, la Sambre et la Vesdre, exigent des solutions spéciales, à faire étudier par des commissions qui seront instituées à brève échéance.

En ce qui concerne le déchargeage des égouts communaux, un plan d'ensemble a été dressé, qui institue une hiérarchie des travaux basée sur le caractère d'urgence des ouvrages à réaliser.

Dorénavant, ceux-ci s'exécuteront dans un ordre bien déterminé et non plus, comme dans le passé, au hasard de la bonne volonté des Administrations

— recht te laten wedervaren aan de klachten van talrijke gemeenten.

Op dit ogenblik beschikt ongeveer een derde van de bevolking niet over een drinkwaterinstallatie.

Dit tekort treft voornamelijk landelijke gemeenten, die vaak zeer arm en weinig geagglomererd zijn.

Derhalve doet de watervoorziening aldaar steeds grotere moeilijkheden rijzen, zowel op technisch als financieel gebied.

Evenwel kan redelijkerwijze worden verwacht dat in het huidig tempo der werken het grootste gedeelte van het land over zeven tot acht jaar van waterleidingen zal voorzien zijn.

Ten deze is komen vast te staan dat er betrekwaardige vergissingen zijn begaan en dat aanzienlijke besparingen mogelijk zijn. Alleen reeds voor de streek, die voor haar watervoorziening aangewerzen is op de stuwdam van de Ourthe, zal de besparing 30 miljoen frank ruim te boven gaan, zonder dat de technische waarde van het werk enigszins wordt verminderd.

Op een ander gebied zijn instructies gegeven om sommige technische opvattingen te wijzigen over de inrichting van de netten, die bestudeerd waren door sommige diensten en ontwerpers. Hierdoor zal een besparing van ongeveer 10 % van de kostprijs der netten mogelijk worden.

De instellingen belast met de watervoorziening van de streken zonder waterreserves, hebben de verzekering gekregen dat het Departement hen financieel zal steunen, doch met een zeker voorbehoud omtrent de economie van de ontwerpen.

Zuivering van afvalwater en verontreiniging der waterlopen.

De Regering zorgt voor een algemeen programma ter bestrijding van de verontreiniging der waterlopen.

Ter toepassing van de wet van 11 Maart 1950 en van het koninklijk besluit van 1953 werden onderrichtingen gegeven aan de Provinciegouverneurs.

Verder bereidt het Departement bijzondere voorzieningen voor in verband met het lozen van water door de verschillende industrieën.

De vraagstukken van de zuivering van de meest verontreinigde rivieren, te weten de Demer, de Dender, de Leie, de Samber en de Vesder, eisen een speciale oplossing waarvan de studie aan eerlang in te stellen commissies zal worden opgedragen.

Wat betreft het lozen van de gemeenterioleringen, is een algemeen plan opgemaakt, dat een hiërarchie vaststelt volgens het dringend karakter der werken.

Voortaan zullen deze in een welbepaalde rangorde uitgevoerd worden en niet langer overgeleverd zijn aan de goede wil van de gemeentebesturen, zodat

communales, de façon à éviter l'incohérence qui s'est manifestée antérieurement.

Le programme du Département prévoit, en première urgence, la construction d'une série d'installations d'épuration, dont le coût est évalué à 550 millions, à répartir sur quatre à cinq exercices.

Le Ministre s'est tout spécialement préoccupé des grands travaux entrepris dans le Sud du pays, et principalement des projets en rapport avec les barrages de l'Ourthe et du Ry de Rome, à Couvin.

Après avoir visité les chantiers de l'Intercommunale pour l'épuration des eaux usées de la côte, le Ministre a pris des dispositions qui permettront d'activer le rythme des réalisations et de hâter la solution d'un problème particulièrement important au point de vue de l'hygiène publique.

Etablissements hospitaliers.

Des études sont poussées en vue de l'établissement d'un planning rationnel. Le Département n'interviendra plus que pour des entreprises se situant dans le cadre d'une politique nationale équilibrée.

En matière d'agrément, une revision des conditions techniques prévues aux normes de 1951 est envisagée.

La Commission Permanente d'Agrément reconstituée sera chargée de l'élaboration de ces normes.

Un inventaire de la capacité hospitalière actuelle a montré l'urgence qu'il y a à repenser la distribution géographique de ces institutions.

Les propositions budgétaires de 1955 comportent des crédits suffisants pour permettre d'activer l'achèvement de plusieurs grands ouvrages, d'assurer le financement des travaux en cours et d'autoriser la construction de nouveaux hôpitaux dans les régions qui en sont les plus dépourvues.

Constructions hospitalières (article 516 — 225 millions).

Le Département s'attachera à compléter l'équipement hospitalier du pays, spécialement dans les régions qui n'atteignent pas encore la proportion de 4,5 lits par mille habitants.

La question des maladies mentales préoccupe le Département, qui envisage la création d'instituts psychiatriques à proximité des principaux hôpitaux du pays, comportant des centres de triage et de traitement avec services ouverts.

Le vieillissement progressif de la population crée des besoins nouveaux d'hébergement et de soins qu'il faut satisfaire par la construction ou l'agrandissement de maisons de retraite.

het vroegere gebrek aan **samenvoeging zal voorkomen worden.**

Op het programma van het Departement staat in de allereerste plaats de bouw van een reeks zuiveringsstations, waarvan de kostprijs op 550 miljoen is geraamd, te verdelen over vier of vijf dienstjaren.

De bijzondere zorg van de Minister is gegaan naar de grote werken in het Zuiden van het land en hoofdzakelijk het ontwerp van de stuwdam van de Ourthe en van de Ry de Rome te Couvin.

Na een bezoek aan de werken van de Intercommunale voor de zuivering van het afvalwater aan de kust, heeft de Minister voorzieningen getroffen om het tempo van de werken te versnellen en meer spoed bij te zetten aan de oplossing van een vraagstuk dat van het grootste belang is voor de volksgezondheid.

Ziekenhuizen.

Er zijn studiën aan de gang om tot een rationele planning te komen. Het Departement zal geen steun meer verlenen, tenzij voor ondernemingen in het kader van een evenwichtige nationale politiek.

Inzake erkenning is een herziening van de technische eisen volgens de normen van 1951 in uitzicht gesteld.

De wederingestelde Vaste Erkenningscommissie zal met het vaststellen van deze normen worden belast.

Een inventaris van onderbrengingsmogelijkheden in de ziekenhuizen heeft uitgewezen dat de geografische spreiding van deze instellingen dringend onder de ogen moet worden gezien.

De begroting voor 1955 voorziet in genoegzame kredieten om de afwerking van talrijke grote werken te bespoedigen, de financiering van de in uitvoering zijnde werken te verzekeren en de bouw van nieuwe hospitalen in de streken, die er het meest verstoken van zijn, mogelijk te maken.

Hospitaalbouw (artikel 516 — 225 miljoen).

Het Departement zal het nodige doen tot aanvulling van de ziekenhuisuitrusting van het land, meer bepaald in de streken waar de verhouding van 4,5 bedden per 1.000 inwoners nog niet bereikt is.

De kwestie van de geestesziekten houdt de bijzondere aandacht van het Departement gaande; de oprichting van psychiatrische instellingen in de nabijheid van de voornaamste ziekenhuizen van het land wordt overwogen.

De geleidelijke veroudering van de bevolking schept nieuwe behoeften inzake onderbrenging en verzorging, waaraan door de bouw van nieuwe rusthuizen of de uitbreiding van de bestaande moet worden voldaan.

Lutte contre la Tuberculose.

Des dispositions nouvelles sont à l'étude en vue d'organiser un service national de la tuberculose qui réponde en tous points aux besoins de notre population.

Des campagnes de dépistage systématique sont encouragées dans différentes régions du pays; de même, la vaccination par le B.C.G. reçoit l'appui du Département.

Chaque fois qu'il sera possible, l'Etat s'efforcera de reprendre la propriété des établissements sanitariaux.

Pour ce qui concerne la lutte contre la tuberculose, les spécialistes estiment, en général, que la plupart des régions du pays disposent actuellement d'un nombre suffisant d'établissements pour les soins et la cure. De sorte que, dans l'avenir, les crédits du fonds seront en ordre principal affectés à la construction de Centres de Santé, dont de nombreuses régions sont malheureusement encore dépourvues.

Centres de santé.

Au cours de ces dernières années, les subsides pour la création de ces centres n'avaient pratiquement pas été maintenus à 60 % du coût des travaux, mais avaient été limités au maximum de 750.000 fr.

Ces centres de santé sont cependant indispensables au développement de la médecine préventive et de la protection de la jeunesse.

Le Département a été saisi d'un certain nombre de propositions émanant des pouvoirs publics, dont il encouragera les initiatives.

Il est probable que, d'ici quelque temps, le réseau de ces organismes s'étendra à travers le pays.

Les subventions accordées aux pouvoirs publics seront, à partir de 1955, rétablies à 60 %, sans limitation de plafond, comme c'était le cas dans le passé.

Enfance malheureuse.

Le sort des enfants handicapés (insuffisants mentaux, estropiés, paralysés, sourds-muets, etc.) n'a pas manqué de retenir l'attention du Ministre.

Les problèmes qui intéressent ces catégories d'enfants sont à l'étude et prochainement le Ministre examinera la création d'une œuvre nationale qui se chargerait, d'une façon générale, de tous les problèmes de l'enfance malheureuse.

Assistance Publique.

Depuis des années, la réforme des lois organiques de l'Assistance Publique de 1925 et celle de 1891 sur le domicile de secours est à l'ordre du jour.

Tuberculosebestrijding.

Nieuwe maatregelen zijn in studie genomen met het oog op de organisatie van een nationale tuberculosebestrijdingsdienst, die in alle opzichten aan de behoeften van de bevolking tegemoetkomt.

Systematische opsporingscampagnes worden in de verschillende landsgedeelten bevorderd; ook de inenting met B.C.G. wordt door het Departement gesteund.

Telkens als het mogelijk is zal de Staat de sanatoria in eigendom overnemen.

Inzake tuberculosebestrijding zijn de deskundigen over 't algemeen van mening dat in de meeste streken van het land thans verzorgings- en kuuroorden bestaan, zodat de kredieten van het Fonds voortaan hoofdzakelijk kunnen aangewend worden voor het bouwen van gezondheidscentra, die in vele streken ongelukkig genoeg nog ontbreken.

Gezondheidscentra.

De jongste jaren waren de toelagen voor de stichting van deze centra praktisch niet meer gehandhaafd op 60 % van de kostprijs der werken, maar werden zij beperkt tot maximum 750.000 fr.

Deze centra zijn nochtans onontbeerlijk voor de ontwikkeling van de preventieve geneeskunde en de bescherming van de jeugd.

Bij het Departement zijn een zeker aantal voorstellen ingekomen van de openbare besturen, waarvan het initiatief zal worden bevorderd.

Waarschijnlijk zal het net van de gezondheidscentra zich weldra over het gehele land uitstrekken.

De toelagen voor de openbare besturen zullen, met ingang van 1955, opnieuw 60 % bedragen zonder beperking, zoals in het verleden.

Misdeelde kinderen.

Het lot van de gehandicapte kinderen (geestelijk onvolwaardigen, vermindert, verlamden, doof-stommen, enz.) is aan de aandacht van de Minister niet ontgaan.

De vraagstukken betreffende deze categorieën van kinderen zijn in studie en de Minister zal eerstdaags de stichting onder ogen zien van een nationale instelling, die over 't algemeen zal belast zijn met al de vraagstukken betreffende de misdeelde kinderen.

Openbare Onderstand.

Sinds jaren reeds is de hervorming aan de orde van de organieke wetten op de Openbare Onderstand van 1925 en van 1891 op het domicilie van onderstand.

On peut nourrir l'espoir qu'avant la fin de la session, un projet pourra être déposé, qui consacrera cette réforme importante. L'activité des C.A.P. sera étendue aux non-indigents dans les Etablissements Hospitaliers par Service Social.

L'intervention de l'Etat prévue en 1947 en faveur de la mutualisation des indigents a pu être supprimée en l'intégrant dans le budget ordinaire des C.A.P., dont le déficit est couvert par le Fonds Vermeylen.

La création d'intercommunales d'œuvres sociales a été encouragée.

Une « Assistance Sociale Nationale » doit compléter la Sécurité sociale.

Lutte contre la Poliomyélite.

Il s'agit d'assurer le transport et les premiers soins, de telle manière qu'aucune perte de temps ne puisse provoquer de complications ou d'accidents graves.

A cette fin, le pays sera divisé en six régions, dont les limites seront fixées selon les facilités de communications.

Les médecins de chacune de ces régions seront dûment avertis de ce qu'ils n'ont qu'à appeler la Centrale téléphonique de leur région qui les mettra automatiquement en communication avec la caserne des pompiers de la ville, où une ou plusieurs ambulances auront été mises en dépôt. Ces casernes auront pour instructions d'envoyer sur l'heure le moyen de transport adéquat pour transporter le malade au Centre régional.

Chacun de ces centres sera pourvu d'un matériel et d'un personnel spécialisés. Les services devront être en permanence en bon état de fonctionnement.

Des visites inopinées, mais périodiques, de l'inspecteur d'hygiène du ressort donneront la garantie que le matériel est maintenu en parfait ordre de marche et qu'un personnel *ad hoc* s'y trouve en permanence. 50 ambulances sont, dès à présent, achetées pour assurer les transports.

Il y aura lieu de préciser, avec le concours du Comité scientifique de la poliomyélite, (lequel devra devenir une sous-section du Conseil Supérieur d'Hygiène dans le cadre des virus) la durée limite ordinaire de la période aiguë justifiant des soins aux malades aigus, et les conditions de leur transfert dans les centres de soins pour chroniques et de rééducation.

Commerce des Viandes et Abattoirs.

La politique du Département vise à encourager systématiquement la création et la modernisation d'abattoirs publics.

Men mag de hoop koesteren dat, vóór het einde van deze zitting, een ontwerp tot bekraftiging van die belangrijke hervorming ingediend zal worden. De bedrijvigheid van de C.O.O. zal tot de niet-behoeftigen in de verplegingsinrichtingen door de Maatschappelijke Dienst uitgebreid worden.

De in 1947 ingevoerde Rijksbijdrage ten behoeve van de aansluiting der behoeftigen bij de zieken- en invaliditeitsverzekering kon afgeschaft worden door opneming in de gewone begroting van de C.O.O., waarvan het tekort gedekt wordt uit het Fonds der Gemeenten.

De oprichting van intercommunale verenigingen voor maatschappelijke werken werd aangemoedigd.

Een « Nationale Maatschappelijke Dienst » moet de maatschappelijke zekerheid aanvullen.

Bestrijding van de Poliomyelitis.

De bedoeling is, het vervoer en de eerste zorgen zodanig in te richten dat elk tijdverlies dat tot verwikkelingen of ernstige ongevallen kan leiden, vermeden wordt.

Te dien einde zal het land ingedeeld worden in zes streken, waarvan de grenzen zullen afgebakend worden volgens de gemakkelijkheid van de verbindingen.

De geneesheren van elk van die streken zullen behoorlijk verwittigd worden dat zij enkel de telefooncentrale van hun streek hebben op te roepen, welke hen dan automatisch in verbinding zal stellen met de brandweerkazerne van de stad, waar één of meer ziekenwagens zullen ondergebracht zijn. Die kazernes zullen als instructie hebben onmiddellijk een passend vervoermiddel uit te zenden om de zieke naar het gewestelijk centrum te vervoeren.

In elk centrum zal gespecialiseerd materieel en personeel aanwezig zijn. De diensten zullen bestendig klaar moeten zijn om in te grijpen.

Door niet aangekondigde doch geregelde bezoeken van de inspecteur van de Gezondheidsdienst van het gebied, zal de waarborg worden gegeven dat het materieel steeds in gebruiksklare toestand gehouden wordt en dat aldaar voortdurend personeel *ad hoc* aanwezig is. 50 ziekenwagens zijn reeds aangekocht voor het vervoer.

In samenwerking met het Wetenschappelijk Comité voor de Poliomyelitis (dat een onderafdeling van de Hoge Gezondheidsraad moet worden, in het kader van de virussen), dient nader aangegeven welke de gewone grensduur is van de acute periode waarin de verzorging van de zieken moet plaats hebben, zomede de voorwaarden voor hun overbrenging naar de centra voor verzorging van chronische zieken en voor wederopvoeding.

Vleeshandel en Slachthuizen.

Het Departement zal de oprichting en de modernisering van openbare slachthuizen stelselmatig aanmoedigen.

La loi du 5 septembre 1952 prévoit, en son article 21, l'établissement de zones de protection autour des abattoirs publics.

On espère que d'ici peu de temps, il aura été possible de couvrir l'entièreté du pays par des arrêtés protégeant ces zones.

Ces mesures vont empêcher dorénavant le pullulement des tueries particulières et des abattoirs privés qui sont préjudiciables à une organisation rationnelle et sûre de la distribution de la viande.

Plusieurs arrêtés royaux sont mis au point pour répondre aux exigences de la loi du 5 septembre 1952. Ils visent notamment l'exploitation et le fonctionnement des abattoirs d'exportation agréés par le Gouvernement, l'exploitation et le fonctionnement des abattoirs publics et des tueries particulières ainsi que l'exportation des viandes.

Un quatrième arrêté est en préparation. Il organise le débit de la viande et fixe la réglementation indispensable pour assurer au consommateur la garantie de la qualité.

La législation en vigueur depuis le 5 septembre 1952 permet au Ministre d'imposer des conditions sévères au commerce des viandes, d'interdire la création de tueries privées et d'imposer des zones de protection aux abattoirs publics; tous les arrêtés (15 au total) ont été pris au cours du second semestre 1954, en vue de fixer les limites dans lesquelles il sera interdit dorénavant d'ériger de nouveaux abattoirs publics ou privés.

Le Département est saisi de nombreuses demandes émanant d'administrations communales qui désirent, soit créer de nouvelles installations d'abattage, soit étendre et moderniser les abattoirs existants. Un premier effort a été consenti en 1954, mais les promesses qui ont été faites sont subordonnées à la condition que les projets soient étudiés de manière à assurer la rentabilité des exploitations.

Outre la promulgation de réglementations relatives au commerce des viandes, prises en exécution de la loi de 1952, le Gouvernement porte la responsabilité de la modernisation du réseau d'abattoirs publics et supportera de ce fait une dépense de 75 millions à l'extraordinaire par an.

Spécialités pharmaceutiques.

Différents projets de loi et d'arrêtés, relatifs aux problèmes pharmaceutiques visant notamment l'organisation du commerce de gros, le contrôle des spécialités pharmaceutiques et les modifications à apporter à l'arrêté royal de 1885 relatif à l'exercice des différentes branches de l'art de guérir sont à l'étude, en liaison avec les problèmes de l'Assurance Maladie et Invalidité et de la Sécurité Sociale.

Bij artikel 21 van de wet van 5 September 1952 worden beschermingszones rond de openbare slachthuizen ingesteld.

Men hoopt dat het binnenkort zal mogelijk zijn voor het gehele land besluiten te treffen om die zones te beschermen.

Door deze maatregelen zal een einde worden gemaakt aan de vermenigvuldiging van de particuliere slachterijen en private slachthuizen, die een rationele en veilige organisatie van de vleesverdeling in de weg staan.

Verscheidene koninklijke besluiten worden klaargemaakt om te voldoen aan de eisen van de wet van 5 September 1952. Zij betreffen met name de exploitatie en de werking van de door de Regering erkende uitvoerslachthuizen, de exploitatie en de werking van de openbare slachthuizen en particuliere slachterijen, zomede de uitvoer van vlees.

Een vierde besluit is in voorbereiding. Het regelt de verkoop van vlees en treft de nodige voorzieningen om aan de verbruiker de waarborg van de kwaliteit te geven.

Op grond van de wetgeving die sinds 5 September 1952 van kracht is, kan de Minister aan de vleeshandel strenge voorwaarden opleggen, de oprichting van particuliere slachterijen verbieden en beschermingszones voor de openbare slachthuizen instellen; al de besluiten (15 in totaal) zijn getroffen in de loop van het tweede halfjaar 1954, met het oog op de vaststelling van de grenzen waarbinnen het voortaan verboden is nieuwe openbare of private slachthuizen op te richten.

Bij het Departement zijn tal van vragen aanhangig van gemeentebesturen die wensen, hetzij nieuwe slachtaanlagen op te richten, hetzij bestaande slachthuizen uit te breiden of te moderniseren. Een eerste inspanning werd in 1954 gedaan, maar de beloften zijn ondergeschikt aan de voorwaarde dat de ontwerpen zodanig bestudeerd moeten zijn, dat de rentabiliteit van de bedrijven verzekerd is.

Naast de regelingen in verband met de vleeshandel, getroffen ter uitvoering van de wet van 1952, draagt de Regering de verantwoordelijkheid voor de modernisering van de gezamenlijke openbare slachthuizen en zij zal daarvoor een uitgave van 75 miljoen op de buitengewone begroting uittrekken.

Pharmaceutische specialiteiten.

Verschillende ontwerpen van wetten en besluiten die verband houden met de pharmaceutische vraagstukken, en o. m. betrekking hebben op de organisatie van de groothandel, de controle van de pharmaceutische specialiteiten en de wijziging van het koninklijk besluit van 1885 betreffende de uitoefening van de verschillende takken van de geneeskunde, zijn thans in studie, samen met de vraagstukken van de Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Maatschappelijke Zekerheid.

Une hiérarchie d'urgence a été retenue. Le Département s'est particulièrement attaché au problème de la fabrication et du contrôle des spécialités pharmaceutiques. Il est apparu, en effet, que dans ce domaine l'évolution du marché pharmaceutique rendait indispensable l'adaptation de la législation aux conditions nouvelles créées par le développement de l'industrie des spécialités. D'autres mesures ont été mises au point, organisant la surveillance de la fabrication industrielle des médicaments spécialisés et en assurant la conformité à la formule donnée.

Ces dispositions permettront d'envisager un contrôle efficient du prix des spécialités. Il est tenu compte, dans l'établissement de ces projets, de la nécessité d'encourager la création d'une industrie pharmaceutique nationale comparable à celle des pays étrangers.

L'Office Médico-Légal.

L'expérience de neuf années de fonctionnement de l'Office Médico-Légal a permis de relever un certain nombre de faiblesses dans son organisation :

1° la responsabilité ministérielle est mal définie vis-à-vis de l'autorité du Président;

2° l'Office Médico-légal a prêté le flanc à des critiques sur le plan de l'expertise médicale; une certaine animosité a pu se créer dans les milieux des victimes de la guerre.

Un arrêté royal vise :

1° Tout en réaffirmant l'indépendance médicale de l'Office, à tempérer le caractère absolu qui pourrait donc être arbitraire, des décisions de son président.

La création d'un Collège de jurisprudence médico-légale, composée de professeurs d'université, donnera aux décisions médicales de l'Office, l'autorité qui leur a été quelquefois contestée.

Tout en sauvegardant l'indépendance des expertises, l'intervention de ce Collège garantira aux bénéficiaires la valeur des décisions;

2° à rendre possible désormais, aux victimes de la guerre, de se faire assister par un médecin de leur choix, en première instance;

3° à remplacer le Comité du Guide-Barème par un Conseil consultatif qui est chargé dorénavant de sa rédaction et de sa tenue à jour.

Voir à ce sujet l'arrêté royal du 21 décembre 1954 (*Moniteur* du 22 janvier 1955).

Œuvres.

Trois Œuvres s'occupent actuellement des victimes civiles de la guerre, à savoir l'Œuvre Nationale des Invalides de la Guerre, l'Œuvre Nationale des

Er is een bepaalde volgorde vastgesteld voor de behandeling. Het Departement heeft zich inzonderheid toegelegd op het vraagstuk van de fabricage en de controle van pharmaceutische producten. Er is immers gebleken dat het, op dit gebied, wegens de evolutie van de pharmaceutische markt, noodwendig is de wetgeving aan te passen bij de nieuwe toestanden die door de ontwikkeling van de industrie der specialiteiten zijn ontstaan. Er zijn ook maatregelen ontworpen om het toezicht op de industriële vervaardiging van gespecialiseerde geneesmiddelen te organiseren en de overeenstemming ervan met de vermelde formule te verzekeren.

Op grond van die bepalingen zal een doelmatige controle van de prijzen der specialiteiten mogelijk zijn. Bij het opmaken van de ontwerpen is rekening gehouden met de noodzaak de oprichting van een nationale pharmaceutische nijverheid, die de vergelijking met het buitenland kan doorstaan, in de hand te werken.

Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

Negen jaar ervaring van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst heeft een zeker aantal zwakke punten in de organisatie aan het licht gebracht :

1° de verantwoordelijkheid van de Minister tegenover het gezag van de Voorzitter is niet duidelijk omschreven;

2° tegen de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst worden bezwaren geopperd ter zake van de geneeskundige expertise; hieruit is een zekere ontevredenheid in de kringen van oorlogsslachtoffers ontstaan.

Een koninklijk besluit heeft tot doel :

1° Het absoluut en dus misschien soms willekeurig karakter van de beslissingen van de Voorzitter van de Dienst te temperen, doch tevens de geneeskundige onafhankelijkheid van de Dienst opnieuw te bevestigen.

Door de oprichting van een College van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, bestaande uit hogeraren, zal aan de Dienst het gezag worden verleend dat hem voor zijn medische beslissingen in het verleden soms werd onttogen.

Het optreden van dit College zal, eensdeels, de onafhankelijkheid van de expertises waarborgen en, anderdeels, voor de belanghebbenden een grotere waarde geven aan de getroffen beslissing;

2° het aan de oorlogsslachtoffers mogelijk te maken zich in eerste aanleg door een geneesheer van hun keuze te laten bijstaan;

3° het Comité van de Invaliditeitsschaal te vervangen door een Raad van advies, belast met het opmaken en bijhouden van die schaal.

Zie in dit verband het koninklijk besluit van 21 December 1954 (*Staatsblad* van 22 Januari 1955).

Instellingen.

Op het gebied van de zorg voor de burgerlijke oorlogsslachtoffers zijn drie Instellingen werkzaam, namelijk, het Nationaal Werk voor de Oorlogsinva-

Anciens Combattants et l'Œuvre Nationale des Orphelins, veuves et descendants : O.N.I.G., O.N.A.C., O.N.O.V.A. Ces trois Œuvres poursuivent le même but.

Une solution est actuellement à l'étude, en vue de regrouper les services, afin de leur donner une plus grande efficience en faveur des ressortissants, de réduire les frais d'administration, et d'éviter aussi bien les doubles emplois que les cumuls injustifiés.

Politique familiale.

1e Services d'aide aux familles.

Des mesures restrictives se sont traduites dans l'arrêté royal du 27 septembre 1954. Toutefois, le Ministre a tenu à étendre l'aide ménagère familiale aux vieillards malades ou impotents.

Le Département encourage les pouvoirs publics, et notamment les commissions d'Assistance Publique à organiser ces services d'aide aux familles.

2e Centres de formation familiale.

En relation avec le Cabinet du Chômage du Premier Ministre, le Ministre de la Santé Publique s'efforce de développer, dans le pays, la création de centres permanents de formation familiale.

Outre que cette mesure contribuera à la résorption du chômage, elle mettra à la disposition des services d'aide aux familles le personnel qui lui est nécessaire car, jusqu'à présent, si ces services n'ont pas pris le développement qu'ils souhaitent, ce fut en raison de la pénurie de personnes qui se consacrent à cette profession.

Dès maintenant, la création de deux centres permanents de formation familiale est encouragée.

Des pourparlers sont engagés avec certaines communes en vue de doter toutes les régions de centres permanents de formation familiale.

Nursing.

L'infirmière doit être « polyvalente ». Pour réduire au minimum le cloisonnement entre les spécialisations dans ce domaine, l'enseignement du nursing sera révisé, de façon à constituer un cycle logique, intégré dans les normes de l'enseignement, et lié aux professions para-médicales.

Une formation relevant de l'enseignement technique commencera entre 15 et 17 ans par l'accession à un diplôme de soigneuse d'enfants; puis mènera à celui de puéricultrice à 18 ans.

Par la suite, les porteurs de ce dernier, ou les personnes munies d'un certificat d'étude de l'enseignement moyen du degré supérieur, pourront accéder aux études d'infirmière et obtenir le diplôme en trois ans.

Voir à ce sujet l'arrêté royal du 6 décembre 1954 (*Moniteur* des 26, 27, 28 décembre 1954).

liden, het Nationaal Werk voor de Oudstrijders en het Nationaal Werk voor de Wezen, Weduwen en Ascendenten (N.W.O.I., N.W.O.S. en N.W.W.W.A.). Deze drie Instellingen streven hetzelfde doel na.

Thans wordt een oplossing voor de hergroepering van de diensten bestudeerd, ten einde hun doelmatigheid ten behoeve van de begunstigden te vergroten, de administratiekosten te drukken en zowel dubbele bemoeiing als ongeoorloofde cumulatie tegen te gaan.

Gezinspolitiek.

1^e Diensten voor gezinshulp.

Het koninklijk besluit van 27 September 1954 heeft beperkende maatregelen ingevoerd. De Minister heeft er nochtans aan gehecht de huishoudelijke gezinshulp tot zieke of gebrekkige bejaarde personen uit te breiden.

Het Departement zet de openbare besturen en voornamelijk de Commissies van Openbare Onderstand aan om zulke diensten voor gezinshulp te organiseren.

2^e Centra voor Gezinsopleiding.

In overleg met het Werkloosheidskabinet van de Eerste-Minister streeft de Minister van Volksgezondheid er naar, de stichting van permanente centra voor gezinsopleiding te ontwikkelen.

Deze maatregel zal bijdragen tot bestrijding van de werkloosheid en bovendien aan de diensten voor gezinshulp het benodigde personeel bezorgen, want de reden waarom deze diensten tot heden toe niet de gewenste uitbreiding hebben genomen, is het gering aantal personen die zich aan dit beroep wijden.

Nu reeds wordt de stichting van twee permanente centra voor gezinsopleiding aangemoedigd.

Besprekingen zijn aan de gang met sommige gemeenten ten einde in al de streken permanente centra voor gezinsopleiding op te richten.

Nursing.

De verpleegster moet veelzijdig onderlegd zijn. Ten einde de scheiding tussen de specialisaties op dit gebied tot een minimum te beperken, zal het nursing-onderwijs worden herzien opdat het een logische cyclus zou vormen, in de onderwijsnormen ingeschakeld en aan de parageneeskundige beroepen verbonden.

Binnen het kader van het technisch onderwijs zal tussen het 15e en het 17e jaar een eerste opleiding worden gegeven, waarvoor een diploma van kinderverzorgster wordt uitgereikt, dat op 18-jarige leeftijd tot dat van puéricultrice zal leiden.

Vervolgens zullen de houders van dit diploma of degenen die een getuigschrift van het hoger middelbaar onderwijs bezitten, toegelaten worden tot de studiën van verpleegster en dit diploma na drie jaar verwerven.

Zie in dit verband het koninklijk besluit van 6 December 1954 (*Staatsblad* van 26, 27 en 28 December 1954).

Seules de légères différences dans les stages orienteront plutôt les uns vers des spécialisations : 1° hospitalières, 2° d'infirmier ou d'infirmière d'hygiène mentale, 3° d'infirmière de l'enfance; 4° d'infirmière-accoucheuse.

Une base commune donnera à toutes ces personnes la compétence nécessaire pour assurer avec succès les services dans les établissements hospitaliers.

Au delà de cet enseignement, une année de complément permettra la délivrance d'un diplôme d'hygiène sociale.

Enfin, plus tard, une formation complémentaire d'un plus haut standing donnera accès au diplôme de gradué en science hospitalière.

Les personnes qui, pour une raison ou l'autre, n'auraient pu suivre régulièrement cette filière, pourront bénéficier d'un enseignement relevant du secteur professionnel qui les mènera en deux ans à l'obtention d'un certificat de garde-malades.

Dans ces conditions, les lacunes actuelles de recrutement et de l'orientation des candidats aux études para-médicales auront été comblées et un système harmonieux aura été créé.

Éducation physique et sports.

1° Bâtiments (100 millions).

Le Département se trouve en présence de très nombreux projets. Il s'attache à réaliser une répartition plus rationnelle des crédits, en recommandant la création de plaines de jeux susceptibles de satisfaire aux normes fonctionnelles, tout en écartant les conceptions somptuaires.

La création de trois nouveaux complexes de sports et de déclassement est envisagée à Gand, Marcinelle et Liège, complexes qui, joints à celui de Hofstade, dont la complétion sera poursuivie, doteront le pays de quatre grands centres répartis par moitié dans les deux régions linguistiques.

Le programme du Département comporte actuellement un crédit annuel de l'ordre de 100 millions, soit le double des prévisions antérieures.

2° La pratique de l'éducation physique.

La pratique de l'éducation physique et des sports en Belgique, malgré les efforts louables des associations et du Gouvernement, n'a pas pris l'essor qu'on serait en droit de souhaiter.

L'exercice physique pose des problèmes multiples, à la fois dans le domaine scientifique et dans le domaine pratique.

Dans le domaine scientifique, il est indispensable que des études soient faites sur la physiologie des individus soumis à l'entraînement et à l'exercice.

Alleen een licht verschil in de stages, zal de belanghebbenden richten naar 1° een ziekenhuispecialisatie, 2° het beroep van verpleger of verpleegster voor de geesteshygiëne, 3° van kinderverpleegster en 4° van vroedvrouw-verpleegster.

Dank zij een gemeenschappelijke basis zullen al deze personen de nodige bevoegdheid bezitten om met goed gevolg de diensten in de ziekenhuizen waar te nemen.

Bovendien zullen zij na een jaar studie een diploma van sociale hygiëne kunnen behalen.

Tenslotte zal, later, een aanvullende opleiding van een hoger gehalte het diploma van gegradeerde in de ziekenhuiswetenschap onder hun bereik kunnen brengen.

Degenen die deze cyclus om de une of andere reden niet geregeld kunnen doormaken, zullen lessen kunnen volgen die onder de beroepssector vallen, waarvoor zij na twee jaar een getuigschrift van ziekenoppasser zullen verkrijgen.

Zo zullen de huidige leemten in de werving en de oriëntering van de gegadigden voor de paramedische studiën aangevuld worden en zal een evenwichtig opgebouwde regeling tot stand komen.

Lichamelijke opvoeding en sport.

1° Gebouwen (100 millionen).

Het Departement staat tegenover zeer talrijke ontwerpen en het bijvertelt zich om de kredieten doelmatiger te verdelen door de aanleg aan te bevelen van speelpleinen, welke aan de functionele normen voldoen zonder daarom al te weelderig te zijn.

De oprichting van drie nieuwe sport- en ontspanningscomplexen wordt overwogen te Gent, Marcinelle en Luik. Met deze complexen, en dat van Hofstade, waarvan de verbetering wordt voortgezet, zal het land vier grote centra tellen, die voor de helft in elk van beide taalgebieden liggen.

Het programma van het Departement voorziet thans in een jaarlijks krediet van ca. 100 miljoen of het tweevoud van de vroegere bedragen.

2° De beoefening van de lichamelijke opvoeding.

De beoefening van de lichamelijke opvoeding en de sport heeft in België, niettegenstaande de lofwaardige inspanningen van de verenigingen en de Regering, niet de rechtmatig verwachte vlucht genomen.

In verband met lichaamsoefeningen rijzen talrijke vraagstukken, zo op wetenschappelijk als op praktisch gebied.

Op wetenschappelijk gebied is het onontbeerlijk dat studiën worden ondernomen betreffende de physiologie van degenen die trainen of oefeningen doen.

Dans le domaine pratique, il est nécessaire de diffuser dans la population, dans toute la mesure du possible, les principes de l'éducation physique et de promouvoir le développement de la pratique des sports, sous contrôle médical sportif.

C'est vers ce double but que tendra la création d'un Institut National d'Education Physique et des Sports.

Il pourrait se situer au voisinage d'un stade sportif et devrait comprendre nécessairement des laboratoires de recherches médicales, des locaux d'enseignement et des installations nécessaires à la propagande.

Le financement d'une telle institution pourrait être assuré par l'introduction d'une législation visant au contrôle des pronostics sportifs et par un prélèvement sur les sommes considérables que ces entreprises brassent.

Dès à présent, dans le but de promouvoir d'une façon plus efficace la pratique de l'Education physique et des Sports, les crédits à répartir sous forme de subsides ont été augmentés. C'est ainsi qu'ils passeront de 23 millions en 1954 à 28,5 millions en 1955.

Une première expérience sera tentée en 1955 dans les subventions aux bassins de natation gérés par les pouvoirs publics, car il s'est avéré que ces établissements accusent en général d'importants déficits dus en ordre principal aux tarifs avantageux consentis à certaines catégories d'usagers.

Sur la base des résultats de cette première expérience, il sera possible d'établir d'une façon rationnelle les critères qui devront régir à l'avenir l'octroi de ces subventions et de permettre ainsi d'introduire en 1956 des propositions budgétaires précises.

Dans un but identique, des dispositions ont été prises par l'actuel Ministre en vue de parachever le domaine d'Hofstade et notamment de doter le bassin de natation d'une installation d'épuration des eaux.

Par ailleurs, le statut définitif de l'exploitation de ce domaine sera déposé incessamment. Il s'inspirera essentiellement du but que poursuivaient les promoteurs de cette œuvre, en l'occurrence les Ministres E. Vandervelde et A. Wauters.

Le Logement.

Le Gouvernement a le souci de doter chaque ménage d'un logement sain et confortable, à occuper en propriété ou en location, le choix étant laissé, dans la mesure du possible, aux intéressés.

La construction devra connaître, à cet effet, une activité accrue qui sera fixée compte tenu de l'inventaire qu'il convient de dresser des besoins et des possibilités en matière de logement.

Elle aura pour objectif de réaliser la promotion du logement, sa répartition, sa localisation, son implantation, sa distribution et son équipement, tant collectif qu'individuel, et de faire prévaloir les préoccupations sociales dans sa gestion.

Op practisch gebied is het nodig bij de bevolking zoveel mogelijk de beginselen van de lichamelijke opvoeding ingang te doen vinden en de sportbeoefening, onder geneeskundig-sportief toezicht, te bevorderen.

Dit tweevoudig oogmerk wordt nagestreefd met de instelling van een Nationaal Instituut voor de Lichamelijke Opvoeding en de Sport.

Het zou werkzaam zijn in de nabijheid van een stadion en moet noodzakelijkerwijze laboratoria voor geneeskundige onderzoeken omvatten alsmede onderwijslokalen en propagandainrichtingen.

Zulk een instelling zou kunnen gefinancierd worden op grond van een wet betreffende de controle op de sportpools en een heffing van de aanzienlijke bedragen waarover deze ondernemingen beschikken.

Inmiddels zijn, ten einde de beoefening van de lichamelijke opvoeding en de sport doelmatiger te bevorderen, de als toelagen uit te keren kredieten verhoogd van 23 miljoen in 1954 tot 28,5 miljoen in 1955.

Een eerste proefneming zal in 1955 gedaan worden inzake toelagen aan zwembaden beheerd door openbare lichamen, want het is gebleken dat die inrichtingen over het algemeen belangrijke tekorten boeken, welke hoofdzakelijk te wijten zijn aan de gunstige tarieven voor bepaalde categorieën van gebruikers.

Op grond van de uitslagen van die eerste proefneming, zal het mogelijk zijn op rationele wijze de criteria te bepalen, die voortaan bij het toekennen van toelagen zullen gelden, en in 1956 nauwkeurige begrotingsvoorstellen in te dienen.

Met hetzelfde doel werden door de huidige Minister schikkingen getroffen voor de voltooiing van het domein van Hofstade, waar het zwembad met een waterzuiveringsinstallatie zal uitgerust worden.

De definitieve status van de exploitatie van dit domein zal eerlang worden ingediend. Hij zal hoofdzakelijk uitgaan van het doel, nagestreefd door de promotors van dit werk, namelijk de Ministers E. Vandervelde en A. Wauters.

De Huisvesting.

De Regering wil elk gezin een gezonde en gerieflijke woning bezorgen, die zoveel mogelijk naar keuze van de betrokkenen kan aangekocht of gehuurd worden.

Dientengevolge zal het bouwbedrijf een verhoogde activiteit kennen, die zal worden bepaald met inachtneming van de op te maken inventaris van de behoeften en mogelijkheden inzake huisvesting.

Doel is de huisvesting te bevorderen, door haar verdeling, localisatie, vestiging, indeling en zowel collectieve als individuele uitrusting te bepalen en bij het beheer de overhand te geven aan sociale overwegingen.

A ces fins, l'abaissement des prix de revient sera recherché, notamment par l'organisation rationnelle des marchés, par le groupement des bâtisseuses et par la fixation de programmes de construction à longue échéance.

La législation sera adaptée à ces divers impératifs. La loi du 15 avril 1949 instituant un Fonds National du Logement, sera, entre autres, revue pour, d'une part, permettre à l'industrie du bâtiment une activité en fonction des inventaires à pratiquer, activité qui sera, en tout état de cause, supérieure à celle des dernières années et, d'autre part, réaliser la synchronisation nécessaire entre la construction des habitations et les équipements publics qu'elles exigent.

La démolition des logements insalubres sera vigoureusement et systématiquement poursuivie, le relogement de leurs occupants étant assuré par la coordination des programmes de construction de nouveaux logements et de destruction des anciens et grâce à des mesures relatives aux loyers des ménages ayant des ressources insuffisantes pour occuper un logement salubre.

Qu'il me soit permis de rappeler le texte de la déclaration gouvernementale qui a trait à la politique du logement.

Il y est dit notamment : « Une véritable politique de logement ne consiste pas seulement à permettre aux familles à revenus limités de devenir propriétaires, mais aussi à faire disparaître les taudis et à favoriser la construction d'immeubles pouvant être loués dans des conditions raisonnables. »

A. — *Primes à la construction.*

Le Ministre tient à constater, en premier lieu, que l'ancien Gouvernement a laissé, au sujet des primes à la construction, une dette importante à acquitter par le nouveau Gouvernement. Celui-ci a été dans l'obligation, à ce sujet, de faire voter un crédit de 329,5 millions.

Par ailleurs, il a été constaté qu'un nombre très important de primes a été octroyé à des personnes aisées. En conséquence, un arrêté royal du 25 septembre 1954 a prévu une condition supplémentaire à l'octroi de la prime gouvernementale à la construction, de manière à réservé cette prime à des personnes de condition modeste. Dorénavant, il faudra, pour bénéficier de la prime gouvernementale, avoir contracté un emprunt auprès d'une société agréée par la C.G.E.R. ou par la S.N.P.P.T. ou auprès du Fonds du Logement de la Ligue des Familles Nombreuses.

Il est estimé que le nombre de primes à accorder en 1955 sera ainsi de 14.000 environ.

Te dien einde zal gestreefd worden naar verlaging van de kostprijs, inzonderheid door een doelmatige organisatie van de markt, door de groepering van de gebouwen en door het vaststellen van bouwprogramma's op lange termijn.

De wetgeving zal aan die verschillende eisen aangepast worden. De wet van 15 April 1949 tot instelling van een Nationaal Fonds voor de Huisvesting zal o.a. herzien worden om eensdeels de bouwnijverheid in de gelegenheid te stellen haar bedrijvigheid, die in elk geval groter zal zijn dan die der laatste jaren, af te stemmen op de inventarissen, en, anderdeels, om de vereiste synchronisatie tot stand te brengen tussen de woningbouw zelf en de openbare uitrusting, die daartoe noodzakelijk zijn.

De sloping van de ongezonde woningen zal krachtig en systematisch doorgedragen worden, terwijl de bewoners een ander onderkomen zullen krijgen dank zij de ordening van de bouwprogramma's inzake nieuwe woningen en de afbraak der oude, alsmede door huishuurmaatregelen voor gezinnen die niet genoeg inkomen hebben om een gezonde woning te betrekken.

Het zij mij veroorloofd aan de Regeringsverklaring te herinneren, waar sprake is van de huisvestingspolitiek.

Men leest er o.m. in : « Een echte huisvestingspolitiek bestaat er niet alleen in, de gezinnen met beperkte inkomen in de mogelijkheid te stellen eigenaar te worden, maar behelst ook de verdwijning van de krotwoningen en het bevorderen van het bouwen van woningen die kunnen verhuurd worden tegen redelijke voorwaarden ».

A. — *Bouwpremien.*

De Minister wil in de eerste plaats aanstippen, dat de vroegere Regering in verband met de bouwpremien een belangrijke schuld heeft nagelaten welke de nieuwe Regering moet vereffenen. Deze is verplicht geweest een krediet van 329,5 miljoen te doen goedkeuren.

Verder is gebleken, dat een groot aantal premien aan gegoede personen is uitgekeerd. Derhalve is in het koninklijk besluit van 25 September 1954 een nadere voorwaarde gesteld voor de toekenning van de Regeringsbouwpremie, om deze alleen aan personen met beperkte middelen toe te staan. Om de Regeringsbouwpremie te ontvangen is voortaan vereist dat een lening wordt aangegaan bij een door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas of door de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom erkende maatschappij of nog bij het Woningfonds van de Bond der grote Gezinnen.

Het aantal in 1955 te verlenen premien wordt op ongeveer 14.000 geraamd.

Cette obligation de contracter un emprunt auprès des organismes précités n'est pas, en cette matière, une innovation puisque la législation sur l'octroi de prêts à taux réduit aux ouvriers mineurs prévoit des conditions semblables.

Enfin, il a été veillé à supprimer les abus dans l'attribution des primes.

B. — *Démolition de 4.000 baraquements.*

Le Gouvernement a décidé de démolir, dans des délais très rapprochés, 4.000 baraquements, dans lesquels sont logés en grande partie des ouvriers mineurs et des ouvriers métallurgistes, le relogement des occupants devant être préalablement assuré. Cette décision a été mise en application.

2.250 logements ont été attribués aux régions intéressées par ce problème. 1.250 de ces logements sont à construire par la S.N.H.B.M. et 1.000 par la S.N.P.P.T. Ces logements sont prévus en supplément des crédits ordinaires accordés à ces organismes.

Une innovation importante a été apportée en ce qui concerne l'activité de la S.N.P.P.T. Dorénavant, et tout au moins pour les 1.000 logements qui lui sont attribués, cette société construira pour la location.

Indépendamment de la construction de ces 2.250 logements, des dispositions seront prises pour reloger les occupants des 4.000 baraquements dans des logements actuellement en cours de construction ou dans des logements à mettre en chantier sur les crédits de l'exercice 1955.

Dans le même ordre d'idées, il est bon de noter que des instructions ont été données aux deux Sociétés Nationales pour hâter les adjudications sur les crédits 1955, de manière à ce que la construction des logements apporte une large contribution à la lutte contre le chômage.

C. — *Lutte contre les taudis.*

Selon le Ministre, la loi du 7 décembre 1953, réorganisant la lutte contre les taudis, n'apporte guère de possibilités effectives de lutte contre les taudis.

Ce qui importe, en cette matière, c'est non seulement de construire des logements destinés au remplacement des logements insalubres, mais surtout de démolir ceux-ci. A cet effet, il s'agit de prévoir les crédits indispensables.

L'ancien Gouvernement a prévu, à cet égard, au budget 1954, une somme de 1.000.000 de francs.

Des crédits de l'ordre de 92 millions de francs ont été regroupés à l'extraordinaire pour 1955, permettant l'intervention de l'Etat dans le coût des acquisitions à pratiquer par les administrations

De verplichting om een lening aan te gaan bij een van voornoemde organismen is in deze geen nieuwheid, vermits de wetgeving op het toestaan van leningen met verlaagde rentevoet aan mijnwerkers gelijkaardige voorwaarden oplegt.

Er is tenslotte voor gewaakt de misbruiken bij de toekenning van de premiën te keer te gaan.

B. — *Het slopen van 4.000 noodwoningen.*

De Regering heeft besloten eerlang over te gaan tot het slopen van 4.000 noodwoningen, waarin voornamelijk mijn- en metaalarbeiders zijn gehuisvest, doch vooreerst zullen de betrokkenen een nieuwe woongelegenheid moeten krijgen. Met de uitvoering van die beslissing is reeds een aanvang gemaakt.

2.250 woningen werden toegewezen aan de gebieden die bij dit probleem zijn betrokken. 1.250 daarvan moeten door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en 1.000 door de Maatschappij voor Kleine Landeigendom worden gebouwd. Deze woningen vallen buiten de gewone kredieten, aan die organismen toegekend.

Een belangrijke nieuwheid werd ingevoerd inzake de activiteit van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom. Voortaan, — en dit geldt tenminste voor de 1.000 woningen die haar worden toegekend, — zal deze maatschappij bouwen om te verhuren.

Afgezien van de bouw van die 2.250 woonvertrekken, zullen schikkingen getroffen worden om de inwoners van de 4.000 noodwoningen een nieuw onderkomen te verschaffen in woonvertrekken die thans in opbouw zijn of waarvan de bouw op de kredieten van het dienstjaar 1955 zal beginnen.

In dit verband past het ook aan te stippen dat *onderrichtingen* aan beide nationale maatschappijen werden gegeven om de aanbestedingen op de kredieten van 1955 te bespoedigen, opdat de bouw van de woonvertrekken in ruime mate tot de bestrijding van de werkloosheid zou bijdragen.

C. — *Bestrijding der krotwoningen.*

De wet van 7 December 1953 houdende een nieuwe regeling inzake krottopruiming biedt feitelijk zeer weinig mogelijkheden om de krotwoningen doeltreffend te bestrijden, aldus de Minister.

Ten deze is het van belang, niet de ongezonde woningen te vervangen, maar de oude ook te slopen. Het komt er dus op aan de nodige kredieten uit te trekken.

Hiertoe had de vorige Regering een som van één miljoen frank gebracht op de begroting van 1954.

Kredieten ten bedrage van 92 miljoen frank werden op de buitengewone begroting anders gegroepeerd en zullen de tussentijd van de Staat mogelijk maken in de bekostiging der aankopen die de

communales et par la S.N.H.B.M. et ses sociétés agréées, de même que par la S.N.P.P.T. et ses sociétés agréées. Ces crédits permettent également l'octroi de primes de démolition et de primes de déménagement.

L'ensemble des crédits réservés à la lutte contre les taudis permettra la démolition, ou tout au moins l'acquisition, de plusieurs milliers de taudis.

TROISIEME PARTIE.

QUESTIONS POSEES PAR LES MEMBRES.

Grands travaux.

Un Commissaire déclare : J'ai cru qu'il était de mon devoir d'attirer l'attention de M. le Ministre de la Santé Publique ainsi que celle des membres de la Commission et de l'Honorable Rapporteur sur les suites des inondations qui se sont produites à Lokeren, où environ 300 maisons, fabriques et entrepôts sont sous eau, de même que des centaines d'hectares de terres de cultures.

La responsabilité de cette situation incombe à l'Etat, qui n'a pas dragué la Durme en temps utile. Si cette rivière avait été entretenue à la largeur et à la profondeur normales, les eaux qui viennent de la Lede à partir de Lochristi, Zeveneken et plus loin encore pourraient s'écouler à temps dans la Durme et il n'y aurait pas d'inondations à Lokeren, ou du moins seraient-elles de très courte durée.

Je demande une surveillance spéciale de la part du Département de la Santé Publique afin d'empêcher que, plus tard, des foyers de maladie ne se créent dans les maisons et les rues et sur les terres qui sont sous eau, ainsi que la réparation des dégâts causés par ces inondations.

Enfants anormaux et handicapés.

QUESTION.

Un membre demande des précisions sur le volume des subsides, tant du départements de l'Instruction Publique que des départements du Travail et de la Prévoyance Sociale et de la Santé Publique, pour les établissements d'arriérés mentaux et d'enfants anormaux.

Plusieurs membres regrettent que la totalité des allocations familiales soit versée aux établissements où les enfants anormaux sont placés, et souhaitent qu'une partie de ces allocations revienne aux familles, notamment lorsque ces enfants sont en vacances chez leurs parents.

Un membre estime qu'il y aurait lieu de ristourner une part des allocations familiales aux parents des enfants placés, pour faire face aux frais de vêtements et de visites.

gemeentebesturen en de N.M.G.W.W. en haar erkende bouwmaatschappijen alsook de N.M.K.L.E. en haar erkende bouwmaatschappijen moeten doen. Op deze kredieten zullen ook sloop- en verhuis-premiën verleend kunnen worden.

Door middel van de kredieten voor de krottop-ruiming in hun geheel, zullen verscheidene duizenden krotwoningen kunnen gesloopt of althans aangekocht worden.

DERDE DEEL.

VRAGEN VAN DE COMMISSIELEDEN.

Grote werken.

Een lid verklaart : Ik heb gemeend mijn plicht te doen de aandacht van de Heer Minister van Volksgezondheid alsook van de leden der Commissie en de Achtbare Verslaggeefster te vestigen op de gevolgen van de overstroming te Lokeren, waar ongeveer 300 huizen en fabrieken en stapelpaatsen, zomede honderden hectaren landbouwgrond onder water staan.

Voor deze toestand is de Staat verantwoordelijk, doordat de Durme niet op tijd gebaggerd werd. Was deze rivier op normale wijde en diepte gehouden dan zou het water komende langs de Lede, vanaf Lochristi, Zeveneken en verderop, tijdig in de Durme kunnen vloeien en zou er geen overstroming in Lokeren bestaan, of althans voor zeer korte tijd.

Ik vraag dat het Departement van Volksgezondheid een bijzonder toezicht zou uitoefenen om te beletten dat later ziekten zouden ontstaan in de huizen en straten en landen die onder water staan en dat de schade door deze overstroming toegebracht zou hersteld worden.

Abnormale en gehandicapte kinderen.

VRAAG.

Een lid vraagt nadere inlichtingen over de omvang van de toelagen, die de Departementen van Openbaar Onderwijs, van Arbeid en Sociale Voorzorg en van Volksgezondheid aan de instellingen voor achterlijke en abnormale kinderen verlenen.

Verscheidene leden betreuren het dat de totale kinderbijslag wordt uitgekeerd aan de instellingen, waarin de abnormale kinderen zijn geplaatst, en wensen dat een gedeelte ervan aan de gezinnen toegekend zou worden, voornamelijk wanneer deze kinderen hun vacante doorbrengen bij hun ouders.

Naar het oordeel van een lid zou een gedeelte van de kinderbijslag moeten terugbetaald worden aan de ouders, tot dekking van de kleding- en bezoekkosten.

Deux membres demandent que des mesures spéciales soient prises permettant d'assurer aux enfants asthmatiques des cures particulières.

Vœu de la Commission.

La Commission constate l'insuffisance de coordination entre les divers Départements ministériels qui ont à s'occuper de l'instruction, du placement, de la réadaptation physique professionnelle et sociale (emploi) des enfants et adolescents, estropiés, malades, handicapés. Ces questions sont résolues par les Départements tantôt de l'Instruction Publique, tantôt de la Santé Publique, tantôt du Travail et de la Prévoyance Sociale. La Défense Nationale et l'Intérieur s'en occupent aussi, en ce qui concerne l'incorporation des miliciens.

La Commission émet le vœu de voir combler les lacunes et résoudre les contradictions existantes par :

- 1° la coordination des services des départements intéressés;
- 2° la révision du statut des estropiés et handicapés de toute nature.

Poliomyélite.

QUESTION.

De nombreux membres demandent si les Administrations Communales doivent encore donner suite aux demandes de subsides des œuvres.

RÉPONSE.

La réponse est négative. Les conditions établies par le Département pour l'établissement de centres régionaux et de mesures d'urgence tendent au contraire à supprimer la prolifération des œuvres et des actions locales.

En ce qui concerne les collectes, il y a lieu d'être extrêmement prudent, des abus ayant été constatés.

* *

Un sénateur, n'appartenant pas à la Commission, signale qu'au cours de l'été il a posé diverses questions à M. le Ministre non seulement au sujet de la lutte directe contre la poliomyélite mais aussi de la situation malheureuse dans laquelle se trouvent les familles de certaines victimes de cette maladie. Ces familles doivent souvent supporter des charges hors de proportion avec leurs moyens d'existence.

L'opinion publique a été si particulièrement émue par cette situation, que des agents ont parcouru le pays en proposant de souscrire des polices d'assurance dont quelques unes, par les charges qu'elles imposaient, franchissaient les justes limites d'une opération de prévoyance.

Twee leden vragen dat bijzondere maatregelen zonden getroffen worden opdat de asthmatische kinderen speciale kuren zonden kunnen doen.

Wens van de Commissie.

De Commissie stelt vast dat er onvoldoende coördinatie is tussen de verschillende ministeriële Departementen, die zich bezig te houden hebben met het onderwijs, de plaatsing, de lichamelijke professionele en sociale (betrekkingen) wederaanpassing van de gebrekkige, zieke en gehandicapte kinderen en jeugdigen. Deze vraagstukken worden nu eens opgelost door het Departement van Openbaar Onderwijs, dan weer door Volksgezondheid en Arbeid en Sociale Voorzorg. Ook Landsverdediging en Binnenlandse Zaken treden op inzake inlijving van dienstplichtigen.

De Commissie spreekt de wens uit dat de leemten zouden aangevuld en de tegenstellingen opgeheven worden door :

- 1° de coördinatie van de diensten der betrokken Departementen;
- 2° de herziening van de rechtspositie van de gebrekkigen en gehandicapten van alle aard.

Poliomyelitis.

VRAAG.

Talrijke leden vragen of de gemeentebesturen nog moeten gevolg geven aan de aanvragen om toelagen van de instellingen.

ANTWOORD.

Het antwoord luidt ontkennend. De voorwaarden die het Departement heeft gesteld voor de stichting van gewestelijke centra en het treffen van spoedeisende maatregelen, strekken integendeel tot opheffing van de menigvuldige plaatselijke instellingen en werkzaamheden.

Wat de collectes betreft, is de grootste omzichtigheid geboden, aangezien er misbruiken werden vastgesteld.

* *

Een Senator, die niet tot de Commissie behoort, wijst er op dat hij in de loop van de Zomer verscheidene vragen aan de Minister gesteld heeft, niet alleen over de directe bestrijding van de kinderverlamming, maar ook over de jammerlijke toestand waarin de gezinnen van sommige slachtoffers verkeren. Deze gezinnen hebben vaak lasten te dragen, die buiten verhouding zijn tot hun bestaansmiddelen.

De openbare mening is door deze toestand zodanig geschokt, dat verzekeringsagenten het land hebben afgelopen met voorstellen om een verzekering te sluiten, die soms zo'n hoge lasten meebringen, dat zij de billijke grenzen van een voorzorgsmaatregel te buiten gaan.

Le Sénateur ajoutait qu'une assurance sur le plan national éviterait ces inconvénients et ne représenterait qu'une charge relativement légère.

Si une formule ne pouvait pas être trouvée sur ce plan, on pourrait peut-être découvrir une solution en étendant par exemple très largement la notion de l'état de besoin dans la distribution des allocations aux estropiés et mutilés.

Aides familiales.

QUESTION.

Plusieurs membres posent des questions au sujet de la réduction des subsides prévus au Budget pour le paiement partiel des prestations accomplies par les aides familiales.

RÉPONSE.

La réduction budgétaire s'imposait mais les effets de l'arrêté de septembre 1954 donnent à croire que les abus seront désormais évités.

Le Département ne s'opposera donc pas à une demande de crédits supplémentaires si ceux-ci sont justifiés.

QUESTION.

Un membre demande si les réductions budgétaires n'auront pas pour résultat d'empêcher l'extension, tant des établissements d'enseignement que du fonctionnement des aides familiales.

RÉPONSE.

1° En ce qui concerne la formation des aides familiales les crédits antérieurs pour les écoles sont maintenus;

2° en ce qui concerne les subventions, elles seront accordées conformément à l'arrêté de septembre 1954.

Nursing.

QUESTION.

Un membre demande quelles sont les intentions du Ministre en ce qui concerne :

a) le programme des études de puéricultrice, étant donné qu'il a abrogé l'arrêté de son prédécesseur;

b) la reconnaissance des études de quatrième année pour la formation de l'infirmière sociale dont les dossiers sont retenus.

RÉPONSE.

- a) Ce programme est à l'étude;
- b) La question a été réglée.

De Senator voegde hieraan toe, dat een nationale verzekering deze bezwaren zou ondervangen en slechts een betrekkelijk geringe last zou vertegenwoordigen.

Als een formule in deze zin niet te vinden is zou de oplossing misschien ontdekt kunnen worden, door een zeer ruime uitbreiding van het begrip behoeftigheid bij de verdeling van de gebrekken en vermindertentoelagen.

Familiale helpsters.

VRAAG.

Verscheidene leden stelden vragen in verband met de inkrimping van de toelagen die op de begroting zijn uitgetrokken voor de gedeeltelijke betaling van de prestaties der familiale helpsters.

ANTWOORD.

Deze inkrimping was noodzakelijk, maar de uitwerking van het besluit van September 1954 laat verhopen dat misbruiken voortaan vermeden zullen worden.

Het Departement zal zich dus niet verzetten tegen een verzoek om bijkredieten, indien deze verantwoord zijn.

VRAAG.

Een lid vraagt of de inkrimpingen niet tot gevolg zullen hebben dat de uitbreiding van de onderwijsinstellingen zowel als van de werking der familiale helpsters wordt belet.

ANTWOORD.

1° Wat de opleiding van familiale helpsters betreft, zijn de vroegere kredieten voor de scholen gehandhaafd.

2° De toelagen zullen verleend worden overeenkomstig het besluit van September 1954.

Nursing.

VRAAG.

Een lid vraagt naar de inzichten van de Minister wat betreft :

a) het programma der studies van kinderverpleegster, aangezien hij het besluit van zijn voorganger heeft ingetrokken;

b) de erkenning van de vierde-jaar-studies voor de vorming van de sociale verpleegster waarvan de dossiers zijn ingehouden.

ANTWOORD.

- a) Is in studie genomen.
- b) Is in orde.

**L'Education Physique,
les Sports et les Œuvres de plein-air.**

Réponses à deux questions posées par un commissaire :

RÉPONSE.

Nombre d'institutions s'occupant d'Education Physique et de Sport ayant bénéficié des subsides du Département :

- a) Fédérations : 48;
- b) Groupements d'éducation générale para et postscolaires : 42.

Nombre de fonctionnaires exerçant le contrôle de ces institutions :

8 (4 inspecteurs techniques, 4 inspecteurs médecins).

Education Physique et Sports.

QUESTION.

Un membre demande quels sont les critères prévus pour l'octroi de subsides de fonctionnement.

RÉPONSE.

Ces crédits pour le fonctionnement sont de 30 millions. Les critères ont été revus par le Conseil Supérieur d'Education Physique et des Sports.

Auberges de jeunesse.

QUESTION.

Plusieurs membres, constatant que les subsides du Département ne sont accordés qu'à trois auberges de jeunesse, demandent s'il ne serait pas possible de reconnaître et de subsidier toutes les auberges de jeunesse.

RÉPONSE.

La réponse est négative. Il s'agit d'une situation de fait. Actuellement il n'y a pas de crédits prévus, sauf ceux qui sont accordés en vertu de l'arrêté royal du 2 juillet 1949.

Logement.

QUESTION.

Un commissaire demande si les primes de déménagement pour occupants des taudis seront aussi accordées aux locataires de taudis.

**Lichamelijke Opvoeding,
Sport en Openluchtinstellingen.**

Antwoord op twee vragen van een commissielid :

ANTWOORD.

Aantal instellingen voor lichamelijke opvoeding en sport die toelagen van het Departement hebben ontvangen :

- a) Verbonden : 48;
- b) Groeperingen van algemene buiten- en na-schoolse opvoeding : 42.

Aantal ambtenaren die controle op deze instellingen houden :

8 (4 technische inspecteurs, 4 inspecteurs-geneesheren).

Lichamelijke Opvoeding en Sport.

VRAAG.

Een lid vraagt welke criteria gelden bij de toekenning van werkingstoelagen.

ANTWOORD.

De kredieten voor de werking bedragen 30 miljoen. De criteria zijn herzien door de Hoge Raad voor Lichamelijke Opvoeding en Sport.

Jeugdherbergen.

VRAAG.

Verscheidene leden stellen vast dat de toelagen van het Departement slechts aan drie jeugdherbergen worden verleend en vragen of het niet mogelijk is alle jeugdherbergen te erkennen en te subsidiëren.

ANTWOORD.

Het antwoord luidt ontkennend. Het gaat hier om een feitelijke toestand. Thans zijn er geen kredieten uitgetrokken, behoudens die welke op grond van het koninklijk besluit van 2 Juli 1949 toegekend worden.

Huisvesting.

VRAAG.

Een commissielid vraagt of ook aan de huurders van krotten verhuizingspremien voor krotbewoners worden toegekend.

RÉPONSE.

La réponse est affirmative.

QUESTION.

Un commissaire pose la question suivante :

La loi sur le Fonds National de Logements prévoit que les travaux de voirie, d'égouts, etc. seront exécutés par les soins des Travaux Publics. La synchronisation des travaux a souvent laissé à désirer. Quelles sont les mesures qui seront prises à l'avenir ?

RÉPONSE.

Le Département veillera à ce que ces travaux soient exécutés de manière à être achevés en même temps que les immeubles, ceux-ci ne devant pas être occupés avant que les travaux nécessaires ne soient réalisés.

QUESTION.

Un commissaire désire connaître la composition des familles des bénéficiaires des primes à la construction.

RÉPONSE.

Au 31 décembre 1953 ces familles se composent comme suit :

sans enfant	22.129	25 %
1 enfant	29.168	33 %
2 enfants	20.141	22 %
3 enfants	8.763	10 %
4 enfants	4.694	5 %
5 enfants	2.216	3 %
6 enfants	1.224	1 %
+ de 6 enfants	1.447	1 %
	89.782	100 %

QUESTION.

Un membre pose les questions suivantes :

1. Nombre de primes à la construction accordées au 31 décembre 1953, par province :

- a) communes de moins de 5.000 habitants;
- b) communes de 5.000 à 9.999 habitants;
- c) communes de 10.000 à 19.999 habitants;
- d) communes de 20.000 à 29.999 habitants;
- e) communes de 30.000 à 49.999 habitants;
- f) communes de 50.000 à 99.999 habitants;
- g) communes de 100.000 habitants et plus.

ANTWOORD.

Het antwoord luidt bevestigend.

VRAAG.

Een lid stelt de volgende vraag :

De wet op het Nationaal Fonds voor de Huisvesting bepaalt dat de bestratings-, rioleringswerken enz. uitgevoerd worden door toedoen van Openbare Werken. De synchronisatie van deze werken laat dikwijls te wensen over. Welke maatregelen zullen ten deze genomen worden ?

ANTWOORD.

Het Departement zal er voor waken dat deze werken zo worden uitgevoerd dat ze tegelijk met de woningen klaar komen opdat deze niet worden in gebruik genomen vooraleer de vereiste werken beëindigd zijn.

VRAAG.

Een lid wenst de samenstelling te kennen van de gezinnen van degenen die een bouwpremie ontvangen hebben.

ANTWOORD.

Op 31 December 1953 waren deze gezinnen samengesteld als volgt :

zonder kinderen	22.129	25 %
met 1 kind	29.168	33 %
met 2 kinderen	20.141	22 %
met 3 kinderen	8.763	10 %
met 4 kinderen	4.694	5 %
met 5 kinderen	2.216	3 %
met 6 kinderen	1.224	1 %
met meer dan 6 kinderen . .	1.447	1 %
	89.782	100 %

VRAAG.

Een lid stelt de volgende vragen :

1. Aantal bouwpremiën toegekend per provincie op 31 December 1953 :

- a) Gemeenten van minder dan 5.000 inwoners;
- b) Gemeenten van 5.000 tot 9.999 inwoners;
- c) Gemeenten van 10.000 tot 19.999 inwoners;
- d) Gemeenten van 20.000 tot 29.999 inwoners;
- e) Gemeenten van 30.000 tot 49.999 inwoners;
- f) Gemeenten van 50.000 tot 99.999 inwoners;
- g) Gemeenten van 100.000 en meer inwoners.

2. Habitations construites par les sociétés agréées par la Société Nationale des Habitations et Logements à Bon Marché *à l'intervention du Fonds National du Logement* :

a) Montants globaux effectivement payés pour chacune des années 1950, 1951, 1952, 1953;

b) Indication par commune et par province du nombre d'habitations achevées ou en cours de construction au 31 décembre 1953;

c) Indication par commune et par province du nombre d'habitations destinées à remplacer les taudis à démolir qui ont été prévues pour les années 1953 et 1954.

3. Société Nationale de la Petite Propriété Terrienne :

Nombre et montant des prêts accordés pour chacune des années 1950, 1951, 1952 et 1953, et par province.

RÉPONSE.

Les réponses figurent aux tableaux ci-après.

2. Woningen gebouwd door de erkende bouwmaatschappijen der Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken, dank zij het *Nationaal Fonds voor de Huisvesting*:

a) werkelijk betaalde globale bedragen voor ieder der jaren 1950, 1951, 1952, 1953;

b) opgave per gemeente en per provincie van het aantal voleinde of in opbouw zijnde woningen op 31 December 1953;

c) opgave per gemeente en per provincie van het aantal vervangingswoningen voor af te breken krotwoningen die werden toegezegd voor de jaren 1953 en 1954.

3. Nationale Maatschappij voor de Kleine Land-eigendom :

Aantal en bedrag der toegestane leningen voor ieder der jaren 1950, 1951, 1952 en 1953, afzonderlijk per provincie.

ANTWOORD.

De bijgaande tabellen verstrekken hierop een antwoord.

Nombre de primes attribuées pour la construction par des particuliers.
(Situation au 31 décembre 1953.)

Aantal bouwpremiën aan particulieren verleend.
(per 31 December 1953.)

Dépenses effectuées par la Société Nationale des Habitations et Logements à Bon Marché.

Uitgaven van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken.

	Fonds National du Logement	Autres sources	Nationaal Fonds voor de Huisvesting	Andere bronnen
	Francs	Francs	Frank	Frank
1949	—	724.612.362,08	1949	—
1950	488.776.109,54	1.075.650.189,21	1950	488.776.109,54
1951	1.205.437.016,91	470.963.549,32	1951	1.205.437.016,91
1952	1.391.665.877,34	209.090.639,35	1952	1.391.665.877,34
1953	1.708.962.228,63	259.518.916,86	1953	1.708.962.228,63

	Maisons pour une famille <i>Eengezins Woningen</i>	Appartements <i>Appartementen</i>	Total des logements <i>Totaal aantal woningen</i>
Anvers. — <i>Antwerpen</i>	9.387	6.375	15.762
Brabant. — <i>Brabant</i>	13.324	9.653	22.977
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i>	10.856	246	11.102
Flandre Orientale. — <i>Oost-Vlaanderen</i>	8.302	1.498	9.800
Hainaut. — <i>Henegouwen</i>	15.525	1.148	16.673
Liège. — <i>Luik</i>	11.081	4.007	15.088
Limbourg. — <i>Limburg</i>	4.309	196	4.505
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	471	—	471
Namur. — <i>Namen</i>	1.133	202	1.335
Total. — <i>Totaal</i>	74.388	23.325	97.713

ANNÉE 1949.

PROVINCE — PROVINCIE	Constructions nouvelles — <i>Nieuwe gebouwen</i>				Assainissements — (lutte taudis)	
	Chantiers — <i>Werkplaatsen</i>		Particuliers — <i>Particulieren</i>		<i>Gezondmaking</i> (krotbestrijding)	
	Nomb're Aantal	Montant Bedrag	Nomb're Aantal	Montant Bedrag	Nomb're Aantal	Montant Bedrag
Anvers. — <i>Antwerpen</i>	29	6.380.000	658	98.671.439	51	7.311.501
Arr. Bruxelles. — <i>Arr. Brussel</i>	48	10.000.000	152	25.451.441	13	1.620.670
Arr. Louvain. — <i>Arr. Leuven</i>	—	1.840.000	238	35.965.969	16	2.001.059
Arr. Nivelles. — <i>Arr. Nijvel</i>	28	6.440.000	44	7.414.247	4	219.895
Brabant. — <i>Brabant</i>	76	18.280.000	434	68.531.657	33	3.841.624
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i> . . .	2	390.000	140	21.121.375	11	1.537.116
Flandre Orientale. — <i>Oost-Vlaanderen</i> . . .	87	18.444.000	275	43.857.327	30	3.881.943
Hainaut. — <i>Hennegouwen</i>	12	2.760.000	75	13.357.534	28	2.675.804
Liège. — <i>Luik</i>	22	5.060.000	158	26.895.340	15	1.697.743
Limbourg. — <i>Limburg</i>	47	12.690.000	771	111.059.152	45	6.694.523
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	78	20.280.000	215	32.735.841	19	1.756.511
Namur. — <i>Namen</i>	—	—	133	24.009.018	30	3.357.489
Le Royaume. — <i>Het Rijk</i>	353	84.284.000	2.859	440.238.683	262	32.956.344

J A A R 1 9 4 9 .

Achats immeubles <i>Aankoop gebouwen</i>				Achats terrains <i>Aankoop gronden</i>		Achats cheptel. Matériel <i>Aankoop vee. Materieel</i>		Totaux — <i>Totalen</i>		
Nombr <i>Aantal</i>	Amélioration <i>Verbetering</i>	Sans amélioration <i>Zonder verbetering</i>	Nombr <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombr <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombr <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombr <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>
—	—	—	—	—	—	—	—	—	738	112.362.940
1	75.403	1	407.900	1	46.998	—	—	—	208	37.302.412
—	—	2	175.485	—	—	—	—	—	264	39.982.513
6	664.595	1	142.513	1	237.47	—	—	—	84	14.608.567
7	739.698	4	425.898	2	74.315	—	—	—	556	91.893.192
3	346.509	3	554.413	—	—	—	—	—	159	23.949.413
2	430.746	1	409.480	1	43.704	—	—	—	396	66.466.900
40	4.914.542	4	634.968	2	94.887	—	—	—	161	24.437.735
15	1.219.924	2	335.143	1	38.150	—	—	—	213	35.246.300
4	269.548	2	452.458	1	31.610	—	—	—	870	130.896.991
48	1.890.983	2	211.400	2	46.924	—	—	—	334	56.921.659
28	2.437.159	5	506.618	—	—	—	—	—	196	30.310.284
117	11.949.409	23	2.929.478	9	329.590	—	—	—	3.623	572.485.114

A N N E E 1 9 5 0 .

PROVINCE — PROVINCIE	Constructions nouvelles — <i>Nieuwe gebouwen</i>				Assainissements (lutte taudis)	
	Chantiers — <i>Werkplaatsen</i>		Particuliers — <i>Particulieren</i>		Gezondmaking (krotbestrijding)	
	Nomb're Aantal	Montant — Bedrag	Nomb're Aantal	Montant — Bedrag	Nomb're Aantal	Montant — Bedrag
Anvers. — <i>Antwerpen</i>	64	15.360.000	583	93.591.761	23	3.530.358
Arr. Bruxelles. — <i>Arr. Brussel</i>	48	12.720.000	148	28.143.932	14	2.263.648
Arr. Louvain. — <i>Arr. Leuven</i>	7	1.631.000	166	27.584.788	9	1.227.905
Arr. Nivelles. — <i>Arr. Nijvel</i>	36	8.820.000	30	5.233.161	4	124.366
Brabant. — <i>Brabant</i>	84	23.171.000	344	60.961.881	24	3.615.919
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i> . . .	12	2.820.000	117	18.200.928	6	618.090
Flandre Orientale. — <i>Oost-Vlaanderen</i> . . .	79	17.750.000	266	45.148.018	25	3.696.344
Hainaut. — <i>Henegouwen</i>	50	14.000.000	65	12.052.742	14	1.192.044
Liège. — <i>Luik</i>	141	36.237.000	137	26.060.001	6	907.881
Limbourg. — <i>Limburg</i>	120	27.000.000	630	102.238.850	26	4.300.920
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	12	3.408.000	154	27.386.736	12	1.662.215
Namur. — <i>Namen</i>	42	11.550.000	91	16.574.037	14	1.872.947
Le Royaume. — <i>Het Rijk</i>	611	151.296.000	2.387	402.214.954	150	21.396.718

J A A R 1 9 5 0 .

Achats immeubles — <i>Aankoop gebouwen</i>				Achats terrains — <i>Aankoop gronden</i>		Achats cheptel. Matériel — <i>Aankoop vee. Materieel</i>		Totaux — <i>Totalen</i>	
Nombre <i>Aantal</i>	Amélioration <i>Verbetering</i>	Sans amélioration <i>Zonder verbetering</i>		Nombre <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombre <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombre <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>
1	222.380	—	—	1	103.149	—	—	672	112.807.648
—	—	2	383.710	2	153.708	—	—	214	43.664.998
1	154.406	—	—	1	25.000	—	—	184	30.623.099
3	553.520	3	505.946	2	73.828	—	—	75	15.310.821
4	707.926	5	889.656	5	252.536	—	—	466	89.598.918
—	—	—	—	—	—	—	—	135	21.639.018
1	127.416	—	—	—	—	—	—	371	66.721.478
31	4.094.226	8	1.228.206	2	37.837	—	—	170	32.605.055
12	1.904.195	1	160.000	—	—	—	—	297	65.269.077
2	386.846	1	91.560	—	—	—	—	779	134.018.176
6	819.039	1	26.500	1	26.560	—	—	186	33.329.050
28	4.541.317	6	1.020.901	1	55.469	—	—	182	35.614.671
85	12.803.045	22	3.416.823	10	475.551	—	—	3.265	591.603.091

ANNÉE 1951.

PROVINCE — PROVINCIE	Constructions nouvelles Nieuwe gebouwen			Assainissements (lutte taudis)		
	Chantiers Werkplaatsen		Particuliers Particulieren		<i>Gezondmaking</i> <i>(krotbestrijding)</i>	
	Nombrē Aantal	Montant Bedrag	Nombrē Aantal	Montant Bedrag		
Anvers. — <i>Antwerpen</i>	31	7.905.000	297	49.779.321	22	3.422.638
Arr. Bruxelles. — <i>Arr. Brussel</i>	184	51.336.000	95	18.637.045	12	2.147.324
Arr. Louvain. — <i>Arr. Leuven</i>	12	3.096.000	188	33.900.053	12	1.892.836
Arr. Nivelles. — <i>Arr. Nijvel</i>	14	3.640.000	28	5.526.445	4	596.286
Brabant. — <i>Brabant</i>	210	65.977.000	311	58.063.543	28	4.636.446
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i> . . .	20	4.960.000	92	15.372.870	5	648.387
Flandre Orientale. — <i>Oost-Vlaanderen</i> . . .	36	8.820.000	178	31.881.412	15	2.615.091
Hainaut. — <i>Henegouwen</i>	—	—	65	11.537.390	13	1.740.235
Liège. — <i>Luik</i>	58	16.076.000	83	16.359.147	8	456.730
Limbourg. — <i>Limburg</i>	144	34.560.000	468	75.379.531	24	3.133.863
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	25	73.500.000	64	11.210.339	4	452.472
Namur. — <i>Namur</i>	8	23.840.000	44	7.712.690	11	739.951
Le Royaume. — <i>Het Rijk</i>	532	140.127.000	1.602	277.295.243	130	17.845.813

J A A R 1 9 5 1 .

Achats immeubles <i>Aankoop gebouwen</i>				Achats terrains <i>Aankoop gronden</i>		Achats cheptel. Matériel <i>Aankoop vee. Materieel</i>		Taux <i>Totalen</i>	
Amélioration <i>Verbetering</i>		Sans amélioration <i>Zonder verbetering</i>							
Nombrē <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombrē <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombrē <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombrē <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>	Nombrē <i>Aantal</i>	Montant <i>Bedrag</i>
1	257.963	2	215.048	2	127.376	—	—	355	61.707.346
—	—	6	1.222.016	—	—	—	—	297	73.342.385
2	387.365	—	—	—	—	—	—	214	39.276.254
14	1.842.488	3	617.030	—	—	—	—	63	12.222.249
16	2.229.853	9	1.839.046	—	—	—	—	574	132.745.588
2	312.115	—	—	—	—	—	—	119	21.293.372
4	563.346	—	—	1	52.875	—	—	234	43.932.724
43	6.184.219	3	187.306	1	32.316	—	—	125	19.681.466
10	1.784.440	1	99.495	—	—	—	—	160	34.775.812
—	—	3	386.028	—	—	—	—	639	113.459.422
11	1.603.086	—	—	1	32.217	—	—	105	20.648.114
40	5.521.756	5	842.409	1	17.480	—	—	109	17.218.286
127	18.456.778	23	3.569.332	6	262.264	—	—	2.420	457.557.430

A N N E E 1 9 5 2 .

PROVINCE — PROVINCIE	Constructions nouvelles — Nieuwe gebouwen				Assainissements (lutte taudis)	
	Chantiers — Werkplaatsen		Particuliers — Particulieren		Gezondmaking (krotbestrijding)	
	Nomb're Aantal	Montant Bedrag	Nomb're Aantal	Montant Bedrag	Nomb're Aantal	Montant Bedrag
Anvers. — <i>Antwerpen</i>	69	18.285.000	292	49.895.568	12	1.575.166
Arr. Bruxelles. — <i>Arr. Brussel</i>	16	4.560.000	115	22.228.400	9	1.677.756
Arr. Louvain. — <i>Arr. Leuven</i>	32	8.448.000	173	31.469.462	7	983.510
Arr. Nivelles. — <i>Arr. Nijvel</i>	5	1.320.000	23	4.429.351	2	146.470
Brabant. — <i>Brabant</i>	53	14.328.000	311	58.126.913	18	2.807.736
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i> . . .	33	8.537.100	78	14.030.519	4	522.212
Flandre Orientale. — <i>Oost-Vlaanderen</i> . . .	80	20.000.000	148	27.069.088	11	1.604.935
Hainaut. — <i>Henegouwen</i>	30	9.150.000	67	13.460.648	14	1.828.727
Liège. — <i>Luik</i>	66	19.047.600	81	16.330.777	10	608.152
Limbourg. — <i>Limburg</i>	56	13.944.000	605	102.477.037	27	3.923.404
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	7	2.128.000	68	13.267.964	5	971.062
Namur. — <i>Namen</i>	6	1.842.000	50	8.601.368	17	1.676.563
Le Royaume. — <i>Het Rijk</i>	400	107.261.700	1.700	303.259.882	118	15.517.978

J A A R 1 9 5 2 .

Achats immeubles — <i>Aankoop gebouwen</i>				Achats terrains — <i>Aankoop gronden</i>		Achats cheptel. Matériel — <i>Aankoop vee. Materieel</i>		Totaux — <i>Totalen</i>		
Nombré <i>Aantal</i>	Amélioration — <i>Verbetering</i>	Sans amélioration — <i>Zonder verbetering</i>	Nombré <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>	Nombré <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>	Nombré <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>	Nombré <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>
8	1.408.453	3	502.297			592.691	1	100.000	393	72.359.175
5	725.782	8	1.268.035	1		85.000	—	—	154	30.544.673
1	226.120	1	190.260	—		—	—	—	214	41.317.352
20	2.621.269	5	888.230	—		—	—	—	55	9.405.320
26	3.573.171	14	2.346.525	1		85.000	—	—	423	81.267.345
4	730.784	2	334.770	—		—	—	—	121	24.455.385
14	2.083.001	2	452.360	—		—	—	—	255	51.209.384
56	8.803.595	6	951.488	1		51.060	—	—	174	34.245.518
38	6.159.699	3	256.303	—		—	1	30.000	199	42.432.531
10	1.454.940	10	1.737.726	1		27.775	—	—	709	123.564.882
23	3.870.544	1	121.000	—		—	—	—	104	20.358.570
73	11.801.823	13	1.984.421	2		69.788	—	—	161	25.975.963
252	39.886.010	54	8.686.890	13		826.314	2	130.000	2.539	475.568.774

ANNÉE 1953.

PROVINCE — PROVINCIE	Constructions nouvelles — Nieuwe gebouwen				Assainissements (lutte taudis)	
	Chantiers — Werkplaatsen		Particuliers — Particulieren			
	Nomb're Aantal	Montant — Bedrag	Nomb're Aantal	Montant — Bedrag	Nomb're Aantal	Montant — Bedrag
Anvers. — <i>Antwerpen</i>	207	56.821.500	275	48.689.825	21	3.263.290
Arr. Bruxelles. — <i>Arr. Brussel</i>	125	36.437.500	61	12.803.906	12	2.319.123
Arr. Louvain. — <i>Arr. Leuven</i>	27	7.303.500	93	14.481.113	11	1.736.425
Arr. Nivelles. — <i>Arr. Nijvel</i>	46	12.443.000	18	3.931.365	6	677.255
Brabant. — <i>Brabant</i>	198	56.183.500	172	31.216.384	29	4.732.803
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i> . . .	37	10.127.000	68	12.461.105	5	758.858
Flandre Orientale. — <i>Oost-Vlaanderen</i> . . .	64	16.137.600	105	19.151.047	27	5.068.434
Hainaut. — <i>Henegouwen</i>	56	17.472.000	46	8.598.960	19	2.812.868
Liège. — <i>Luik</i>	210	62.916.000	45	8.661.086	11	1.557.286
Limbourg. — <i>Limburg</i>	157	40.647.000	446	79.850.351	39	6.898.352
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	60	18.870.000	56	9.937.744	19	3.085.995
Namur. — <i>Namen</i>	11	3.391.000	29	5.630.922	23	2.614.704
Le Royaume. — <i>Het Rijk</i>	1.198	282.566.100	1.242	224.197.424	193	30.791.590

J A A R 1 9 5 3 .

Achats immeubles — <i>Aankoop gebouwen</i>				Achats terrains — <i>Aankoop gronden</i>		Achats cheptel. Matériel — <i>Aankoop vee. Materieel</i>		Taux — <i>Totalen</i>	
Nombre <i>Aantal</i>	Amélioration — <i>Verbetering</i>	Sans amélioration — <i>Zonder verbetering</i>		Nombre <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>	Nombre <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>	Nombre <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>
		Nombre <i>Aantal</i>	Montant — <i>Bedrag</i>						
2	369.086	2	362.493	6	884.992	12	928.986	525	111.320.172
4	681.121	1	216.280	1	55.365	—	—	204	52.513.295
1	220.800	—	—	—	—	—	—	132	23.743.838
9	1.452.488	1	230.740	—	—	—	—	80	18.734.848
14	2.354.409	2	447.020	1	55.365	—	—	416	94.988.981
2	256.861	2	329.105	—	—	—	—	114	23.932.929
12	1.959.585	2	393.240	2	147.653	—	—	212	42.857.559
39	6.394.882	2	393.070	2	314.936	—	—	164	35.986.716
33	5.419.130	—	—	1	130.272	—	—	300	78.683.774
6	869.542	4	717.572	2	47.622	—	—	613	129.030.439
18	3.421.414	2	354.168	2	90.659	1	231.480	158	35.991.190
36	6.099.924	5	696.772	2	65.384	1	—	107	18.498.706
162	27.144.863	21	3.693.440	18	1.736.883	13	1.160.166	3.025	571.290.466

N.M.G.W.W.

TABLEAU I.

(Pour les détails par commune,
voir le Tableau II.)

Nombre d'habitations construites ou à construire en remplacement de taudis à démolir
(Situation au 22 janvier 1955).

S.N.H.L.B.M.

TABEL I.(Voor details per gemeente
zie Tabel II.)

Aantal woningen gebouwd of te bouwen ter vervanging van af te breken krotwoningen
(Toestand op 22 Januari 1955).

Adjudications approuvées en — <i>Goedgekeurde aanbestedingen in</i>				Nombre de logements pour lesquels les Sociétés peuvent encore soumettre des plans (approximativement). <i>Aantal woongelegenheden waarvoor de Maatschappijen nog plannen mogen indienen (approximatief).</i>
1952	1953	1954	1955	
—	119	205	—	155
—	—	101	—	220
6	44	113	—	80
—	198	68	—	330
—	312	311	21	150
—	12	673	—	20
—	—	—	14	40
—	—	—	—	30
—	—	59	—	15
6	685	1.530	35	1.040
2.256				

Nombre d'habitations construites ou à construire en remplacement de taudis à démolir.

(Situation au 22 janvier 1955.)

Province — <i>Provincie</i>	Société. — <i>Maatschappij</i>	Commune. — <i>Gemeente</i>	Avant-projets approuvés — <i>Goedgekeurde voorontwerpen</i>
Anvers <i>Antwerpen</i>	Arrond. Anvers. — <i>Arrond. Antwerpen</i>	Hemiksem	19
	Anvers « Huisvesting ». <i>Antwerpen « Huisvesting »</i>	Anvers. — <i>Antwerpen</i>	40
	Brecht		—
	Burcht	Burcht	—
	Duffel		—
	Geel	Geel	—
	Hombeek	Tisselt Heffen Heindonk	10
	Hoboken	Hoboken	—
	Mechelse G.W.	Malines. — <i>Mechelen</i>	—
	Ruisbroek	Hingene	—
	Schelle	Schelle	—
	Sint-Amands	Sint-Amands	40
	Turnhout	Turnhout	—
	Willebroek	Willebroek	12
			121
Brabant <i>Brabant</i>	Foyer Bruxellois	Bruxelles. — <i>Brussel</i>	{ 86
	SORELO	Molenbeek-Saint-Jean <i>Sint-Jan-Molenbeek</i>	62
	Assainissem. et Amélior. du Log. Pop.	Bruxelles. — <i>Brussel</i>	—
	Molenbeek-Saint-Jean <i>Sint-Jans-Molenbeek</i>	Molenbeek-Saint-Jean <i>Sint-Jans-Molenbeek</i>	70
	Nivelles. — <i>Nijvel</i>	Nivelles. — <i>Nijvel</i>	{ 6
	Schaerbeek. — <i>Schaarbeek</i>	Schaerbeek. — <i>Schaarbeek</i>	16
	Tirlemont. — <i>Tienen</i>		—
	Louvain H.B.M. — <i>Leuven G.W.</i>	Louvain. — <i>Leuven</i>	—
			240

N.M.G.W.W.

TABEL II.

Aantal woningen gebouwd of te bouwen ter vervanging van af te breken krotwoningen.

(Toestand op 22 Januari 1955.)

Projets définitifs approuvés <i>Goedgekeurde definitieve ontwerpen</i>	Adjudications approuvées <i>Goedgekeurde aanbestedingen</i>				Nombre de logements pour lesquels la Société peut encore soumettre des plans. <i>Aantal woongelegenheden waarvoor de Maatschappij nog plannen mag indienen.</i>
	en /in 1952	en /in 1953	en /in 1954	en /in 1955	
	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 20
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 40
—	—	—	25	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 40
—	—	—	26	—	—
—	—	—	8	—	—
—	—	—	10	—	environ /ongeveer 40
—	—	—	6	—	—
50	—	—	—	—	—
48	—	—	32	—	—
—	—	—	24	—	—
—	—	—	54	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	37	20	—	environ /ongeveer 15
—	—	82	—	—	—
98	—	119	205	—	environ /ongeveer 155
—	—	—	32	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 100
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 20
—	—	—	40	—	—
14	—	—	—	—	environ /ongeveer 20
—	—	—	15	—	environ /ongeveer 20
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 30
—	—	—	14	—	environ /ongeveer 30
14	—	—	101	—	environ /ongeveer 220

Province — <i>Provincie</i>	Société. — <i>Maatschappij</i>	Commune. — <i>Gemeente</i>	Avant-projets approuvés — <i>Goedgekeurde voorontwerpen</i>
Fl. Occidentale <i>West-Vlaanderen</i>	Bruges H.B.M. — <i>Brugge G.W.</i>	Bruges. — <i>Brugge</i>	90
	Zeemanshaard	Zeebrugge	7
	Harelbeke	Harelbeke	12
	Courtrai. — <i>Kortrijk</i>	Courtrai. — <i>Kortrijk</i>	—
	Menin. — <i>Menen</i>	Menin. — <i>Menen</i>	—
	Mouscron. — <i>Moeskroen</i>	Mouscron. — <i>Moeskroen</i>	—
	Oostendse Haard	Ostende. — <i>Oostende</i>	23
	Roulers. — <i>Roeselare</i>	Roulers. — <i>Roeselare</i>	12
	Wervik.	Wervik.	—
			40
			184
Fl. Orientale <i>Oost-Vlaanderen</i>	Alost. — <i>Aalst</i>	Alost. — <i>Aalst</i>	—
	Termonde. — <i>Dendermonde</i>	Termonde. — <i>Dendermonde</i>	69
	4 Sociétés gantoises. — 4 <i>Gentse Maatsch.</i>	Waasmunster	—
	Société gantoise d'H.B.M. <i>Gentse Haard Gentsche Maatsch. G.W.</i>	Gand. — <i>Gent</i>	—
	Ledeberg	Ledeberg	32
	Hamme	Hamme	—
	Lokeren	Lokeren	52
	St. Gillis Den.	St. Gillis Den.	—
	St-Nicolas-Waas. — <i>St-Nikl. Waas</i>	St-Nicolas-Waas. — <i>St-Nikl.-Waas</i>	—
	Zele	Zele	—
			153
Hainaut <i>Henegouwen</i>	Binche	Binche	—
	Chapelle /Herl.	Chapelle	—
	Charleroi	Charleroi	42
	Cuesmes	Cuesmes	—
	Farciennes	Farciennes	—
	Hornu	Hornu	36
	Jemappes	Jemappes	24
	La Bouverie	La Bouverie	—
	Mons	Mons	—

Projets définitifs approuvés <i>Goedgekeurde definitieve ontwerpen</i>	Adjudications approuvées <i>Goedgekeurde aanbestedingen</i>				Nombre de logements pour lesquels la Société peut encore soumettre des plans. <i>Aantal woongelegenheden waarvoor de Maatschappij nog plannen mag indienen.</i>
	en/in 1952	en/in 1953	en/in 1954	en/in 1955	
—	—	—	10	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	18	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 70
—	6	—	6	—	—
—	—	—	23	—	—
—	—	—	28	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 10
—	—	44	28	—	—
—	—	—	—	—	—
—	6	44	113	—	environ /ongeveer 80
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 40
—	—	25	—	—	environ /ongeveer 50
—	—	25	—	—	—
—	—	148	—	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 200
—	—	—	—	—	—
—	—	—	36	—	—
—	—	—	—	—	—
35	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 40
—	—	—	32	—	—
35	—	198	68	—	environ /ongeveer 330
27	—	—	66	—	—
—	—	—	28	—	—
—	—	—	20	—	—
—	—	—	64	—	—
—	—	—	36	—	—
—	—	32	—	—	—
—	—	78	15	—	environ /ongeveer 50
—	—	12	—	—	environ /ongeveer 15
—	—	70	—	—	environ /ongeveer 85

Province — <i>Provincie</i>	Société. — <i>Maatschappij</i>	Commune. — <i>Gemeente</i>	Avant-projets approuvés — <i>Goedgekeurde voorontwerpen</i>
	Montignies-s /Sambre Pont-de-Loup Quaregnon Roux Wasmuel	Montignies-s /Sambre Pont-de-Loup Quaregnon Roux Wasmuel	84 — — 12 —
			198
Liège <i>Luik</i>	Maison Liégeoise Herstal Ougrée St-Nicolas-Liège Seraing Visé — <i>Wezet</i>	Liège. — <i>Luik</i> Herstal Ougrée Rocourt Seraing Visé — <i>Wezet</i>	— 48 — 18 — —
			66
Limbourg <i>Limburg</i>	Saint-Trond. — <i>Sint-Truiden</i> Beringen Tongres. — <i>Tongeren</i>	Saint-Trond. — <i>Sint-Truiden</i> Tessenderlo Tongres. — <i>Tongeren</i>	— — 28
			28
Luxembourg <i>Luxemburg</i>	Bastogne — <i>Bastenaken</i>		—
			—
Namur <i>Namen</i>	Namur. — <i>Namen</i> Saint-Servais Tamines	Namur. — <i>Namen</i> Saint-Servais Auvelais Jemeppe-s /Sambre	— — 10 —
			10

Projets définitifs approuvés <i>Goedgekeurde definitieve ontwerpen</i>	Adjudications approuvées <i>Goedgekeurde aanbestedingen</i>				Nombre de logements pour lesquels la Société peut encore soumettre des plans. <i>Aantal woongelegenheden waarvoor de Maatschappij nog plannen mag indienen.</i>
	en /in 1952	en /in 1953	en /in 1954	en /in 1955	
	—	—	—	—	
—	—	120	—	—	—
—	—	—	28	—	—
—	—	—	54	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	21	—
27	—	312	311	21	environ /ongeveer 150
—	—	—	289	—	—
—	—	—	31	—	environ /ongeveer 20
—	—	—	80	—	—
—	—	—	52	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	42	80	—	—
—	—	—	113	—	—
—	—	—	28	—	—
—	—	12	673	—	environ /ongeveer 20
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 40
—	—	—	—	14	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	14	environ /ongeveer 40
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 30
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 30
—	—	—	47	—	—
—	—	—	—	—	environ /ongeveer 15
—	—	—	—	—	—
—	—	—	12	—	—
—	—	—	59	—	environ /ongeveer 15

Le budget a été adopté par 11 voix contre 7.

De begroting is met 11 tegen 7 stemmen aangenomen.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd.

Le Rapporteur,
J. VANDERVELDE.

La Présidente,
G. CISELET.

De Verslaggever,
J. VANDERVELDE.

De Voorzitster,
G. CISELET.